

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

September Nr. 3 - 2005
19. årgang

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning

www.dis-danmark.dk

admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Werner Wittekind

Rudersdalsvej 114, 2.tv.

2840 Holte

Tlf. 45 41 43 15

kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Erik Kann, ansvarshavende redaktør

Johan Jepsens Vej 1

2830 Virum

Tlf: 45 85 18 02

redaktion@dis-danmark.dk

samt:

Kathrine Tobiasen, best.medlem

Anne Katrine Rud, journalist

Trykkeri: Grafisk Data Center

Trykplag: 4.700 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. november 2005

1. februar 2006

1. maj 2006

1. august 2006

Udkommer:

December 2005

Marts 2006

Juni 2006

September 2006

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2005: 175 kr.

Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 3 - september 2005

- 3 Kalenderen
- 6 Om slægtsforskning - og hvad den også kan bruges til
- 8 Om dette nummer af bladet og det følgende
- 9 Hittebarnets familie i Sverige og USA
- 10 Tilmeld dig til foreningens elektroniske nyhedsbrev DIS-Nyt
- 11 Start af Lokalgruppe - i gang med krum hals
- 12 Som en rejselysten flåde - om en ny spændende hjemmeside
- 16 Historien om onklen der drog til Australien
- 20 Brugerbetaling for deltagelse i DIS-arrangementer
- 21 Om cirkus - endnu engang
- 22 Udvandrerhistorie - i en mærkelig rækkefølge
- 25 Læsekredsen
- 28 Ulrich Alster Klug: *Slægtsforskning på Internet*
- 30 Nyt fra GEDCOM
- 31 DIS' bestyrelse og DIS' ekspedition
- 32 Den nye navnelov

Forsidefoto: Hans-Henrik Tofft

Køkkeninteriør fra
Amagermuseet,
Hovedgaden 4-12,
2791 Dragør

Læs mere om museet på:
www.amagermuseet.dk

Links i artiklerne

De links - der står i artiklerne i dette nummer - er også lagt på www.dis-danmark.dk

DIS' KALENDER - efterår 2005

Hyggeaftner i Søllerød Sognegård

Kl. 19.00 - senest 22.00
Søllerødvej 13, 2840 Holte

Den første torsdag i september, november, december, februar, marts og april måned samles vi i Søllerød Sognegård og får kontakt med andre, der har samme interesse som os selv. I opfordres til at tage jeres egen slægt med, fortælle om jeres erfaring og stille spørgsmål, som vi så kan hjælpe hinanden med. Det koster 20 kr. pr. gang (til kaffe/te og en lille kage). Tilmelding er ikke nødvendig.

Torsdag 1. september er første aften, og her underholder vi os selv. Torsdag 1. november vil visesanger Tove Rasmussen, som også kaldes for viseskællingen, fortælle og synge om skillingsviser i gennem tiden. Viser der på landet fungerede som meddelelser om hændelser i samfundet.

Torsdag 1. december er emnet jul, som Werner Wittekind står for.

Humblebæk

Lørdag 24. + søndag 25. september, begge dage kl. 10.00 - 16.00
Langebjergskolen, Langebjergvej 401, Humlebæk

Slægtsforskning på Internettet

v/Erik Kann

Spændende weekend, hvor der bliver lejlighed til at lære at arbejde med Internettet og dets mange muligheder for slægtsforskere. Søgteknik og ikke mindst en masse spændende adresser er bestanddele i de to dages gennemgang. Praktisk arbejde med deltagerne egne slægter er en del af kurset.

Det koster 100 kr. som venligst bedes indbetalt på 501 2058, og når indbetalingen er sket er I tilmeldt.

Asferg Skole

Onsdag 28. september 2005
Kl. 19.00 - 21.45

(Skolen ligger mellem Randers og Hobro, motorvejsafkørsel 38)

Videre med slægtsforskning

v/Karen og Anders Straarup

Brug Internettet og lokalarkivet. Kurset henvender sig til „lidt øvede eller begyndere på nettet“. Når man har en ane fra 1800-tallet, der hedder Niels Nielsen, kan det lyde meget vanskeligt af få kød på slægtshistorien.

Vi viser nogle muligheder på Internettet ud fra et konkret eksempel. Efter kaffepausen bliver der mulighed for at få hjælp til søgning og ideer til at komme videre. Medbring gerne eget slægtsmateriale. Der skal betales for evt. kopier eller print.

Tilmelding senest 26. september til straarup@linksbuketten.dk

Randers

Tirsdag 4. oktober 2005
Kl. 19.00 - 22.00

Mødelokale 3, Kulturhuset, Stemannsgade 2, 8900 Randers

Kort & Matrikelstyrelsen

v/Peter Korsgaard

Peter Korsgaard kommer og fortæller om, hvad du kan finde og bruge oplysningerne til i Kort & Matrikelstyrelsen. Der vil blive lagt vægt på Internettet og dets muligheder inden for dette emne.

Det koster 50 kr., som venligst bedes betalt på giro 501 2058 senest 15. september 2005. Dette er samtidig en tilmelding.

Svendborg

Torsdag 27. oktober 2005
Kl. 19.30 - ca. 22.00

Mødelokale nr. 1, Læsesalen, Svendborg Bibliotek.

Slægtsforskning i Tyskland

v/Henriette Idestrup

I samarbejde med Folkeuniversitetet i Odense vil Henriette Idestrup holde foredrag om Slægtsforskning i Tyskland.

Foredraget henvender sig til slægtsforskere, der ønsker at efterforske deres slægt i Tyskland, men endnu ikke er kommet i gang.

Foredraget omhandler:

- Hvilke kildetyper bruger man typisk, når man begynder at forske i Tyskland.
- Brugen af trykte kilder samt søgemuligheder via CD og Internettet.
- Råd og vejledning angående besøg på tyske kirkebogsarkiver, samt brug af brevskabeloner.
- Fra Internettet for dem, der ikke selv behersker tysk.
- Henvisning til litteratur om emnet for dem, der gerne vil vide mere.

Deltagerne kan selv downloade kursusmateriale fra www.dis-danmark.dk/kalender/materialer.asp

Tilmelding og køb af billetter fra den 13. oktober på Svendborg Bibliotek, tlf. 62 21 05 59

bibnsh@svendborg.dk

DIS' KALENDER - efterår 2005

Næstved

Lørdag 29. oktober 2005, kl. 10.00 - 16.00

Handelsskolen, Jernbanegade, Næstved.

I samarbejde med slægtshistorisk forening for Sydsjælland arrangerer vi en spændende dag, som vil se således ud:

Kl. 10.00: Ellis Island v/Henriette Idestrup

I perioden 1892-1924 ankom ca. 22 millioner immigranter til Ellis Island, New York, herunder mange danskere. Hver enkelt af disse immigranter var opført i skibenes passagerlister med bl.a. navn, nationalitet, sidste opholdsted, ankomstdato, alder og afrejsehavn samt angivelse af, hvilke skibe de var ombord på. Alle disse oplysninger er søgbare i en stor database på www.ellisland.org

Henriette Idestrup fortæller om de oplysninger, man kan finde i databasen og gennemgår trin-for-trin, hvordan man registrerer sig som bruger (gratis), søger i databasen og udnytter dens mange muligheder. Gennemgangen foregår med direkte opkobling til Internettet, så hvis nogle deltagere har navne på egne slægtninge med, vil der i begrænset omfang være mulighed for at søge på disse. Hensigten med foredraget er, at deltagerne selv skal kunne søge og finde rundt i databasen, når de kommer hjem til deres computer – også hvis de ikke mestre det engelske sprog.

Kl. ca. 12.00: Frokostpause. Man kan sive rundt og høre lidt om bl.a. BK samt det nye program Legacy. Har I spørgsmål til programmer, så husk dem.

Kl. ca. 14.00: Etik på nettet v/Henriette Idestrup

Internettet er IN – også blandt slægtsforskere. Søg og du skal finde. Databaser. Kildeindtastninger. Søgmaskiner. Private hjemmesider. Nyhedsgrupper. Mailinglister. Gedcom-filer til download og direkte import i eget slægtsforskningsprogram. Udveksling af informationer. Mulighederne synes at være udtømmelige, men hvordan skal vi forholde os til alle de oplysninger, vi finder? Er det nødvendigt at gå på arkiv, når man kan finde Gorm den Gamle på nettet? Kan vi overhovedet bruge nettets oplysninger til noget?

Foredraget sætter fokus på slægtsforskernes brug af de mange oplysninger, og nøgleordene er „etik“, „kildekritik“ og „sund fornuft“.

Hele dagen koster 100 kr., som venligst betales på giro 501 2058 senest 15. oktober. Dette er samtidig en tilmelding.

Humblebæk

Lørdag 5. november og søndag 6. november 2005

begge dage kl. 10.00 - 16.00

Langebjergskolen, Langebjergvej 401, 3050 Humlebæk, EDB lokalet.

Avanceret søgning på nettet

v/Erik Kann

Internettets muligheder er mangfoldige og mængden af informationer nærmest skræmmende stor. En væsentlig forudsætning for overhovedet at kunne udnytte Internettet rationelt er effektivisering af de metoder, man bruger.

Hensigten med kurset er at sætte deltagerne i stand til at effektivisere deres søgninger på nettet.

Hvordan arbejder man med plus-operatorer? Hvordan „læser“ man det søgeresultat man får? Hvor læser man sidste nyt om søgemaskinernes forunderlige verden?

Disse og mange flere spørgsmål besvares på kurset, der er tilrettelagt for deltagere med et vist kendskab til søgninger på Internettet.

Der er begrænset deltagerantal. Kurset koster 100 kr., som venligst bedes betalt på giro 501 2058, senest 20. oktober 2005. Det er samtidig en tilmelding.

Folketællingen 1834 er færdig

I den anledning afholdes der

RECEPTION mandag 31. oktober 2005 kl. 14.00 - 16.00

Receptionen holdes i samarbejde med Midtsjællands Lokalhistoriske Arkiv. Sted: Havestuen, Anlægspavillonen, Tværvej, 4100 Ringsted.

DIS' KALENDER - efterår 2005

Ikast

Lørdag 5. november 2005

Kl. 13.00 - ca. 16.00

Ikast Nordre skole, vestfløjen indg. C.
Hagelskærvej 8, Ikast.

Family search

v/Kathrine Tobiasen

Kathrine Tobiasen vil gennemgå og hjælpe os med at finde rundt i Family Search.

Hvad kan man finde? Hvordan finder vi vores aner? Hvordan kan man være sikker på, at det er den rigtige? Og meget mere.

Betaling 25 kr. ved indgangen.

Tilmelding senest 20. oktober til kursus@dis-danmark.dk

København

Tirsdag 8. november 2005

Kl. 18.45 - senest 22.00

Kort & Matrikelstyrelsen, Rente-
mestervej 8, 2400 København NV.

Kort & Matrikelstyrelsen

v/Peter Korsgaard

Vi mødes udenfor kl. 18.45, hvor vi betaler 20 kr. for at deltage. Peter Korsgaard vil fortælle os, hvad og hvordan vi bruger Kort & Matrikelstyrelsen. Han vil lægge vægt på alt det, vi kan bruge computeren til.

Der vil være begrænset deltagerantal.

Tilmelding senest 20. oktober til kursus@dis-danmark.dk

Allerød

Fredag 11. november 2005

Kl. 19.00 - 22.00

Allerød menigheds slægtshistoriske lokalcenter
Lyngelvej 241-243, Allerød.

DIS' hjemmeside

v/Hanne Rud

Hanne Rud vil holde et foredrag om, hvordan vi finder ud af DIS-Danmarks hjemmeside.

Hvad kan vi finde der? Og hvordan finder vi det?

Det koster 50 kr., som bedes indbetalt på 501 2058 senest 1. november 2005. Indbetalingen er samtidig en tilmelding.

Odense

Onsdag 23. november 2005

Kl. 19.00 - 22.00

Badstuen lokale „, Andersen „,
Østre Stationsvej 26, 5000 Odense C.

Amtsarkiver

v/Jytte Skaaning

I aftenens foredrag vil Jytte Skaaning fortælle om det enorme kildemateriale, som vi kan finde i amtsarkiverne. F.eks. ægteskabsbrud, alimentationsbidrag til børn født uden for ægteskab, regnskabssager, politisager, fattigvæsenet, søfartssager og meget mere.

Det koster 50 kr., som bedes indbetalt på giro 501 2058 senest 3. november 2005.

Indbetalingen er samtidig en tilmelding.

Haslev

Torsdag 1. december 2005.

Kl. 19.00 - 22.00

Haslev Folkebibliotek, Jernbanegade 62, Haslev. (Indgang ved Rådhusstien).

Amtsarkiver

v/ Erik Kann

I aftenens foredrag vil genealog ved Kennedy Institutet – Statens Øjenklinik, Erik Kann, gennem konkrete sager gennemgå hovedindholdet af de enorme arkiver, amtmændene har efterladt til os.

Amtmanden var helt tilbage fra 1600 en af de allermest betydningsfulde embedsmænd i den danske lokaladministration. Hans embedsopgaver var omfattende, og alle slægtsforskere vil med stor sandsynlighed på et eller andet tidspunkt få brug for hans arkiver.

Heri findes sager om separation og skilsmisser, om navneforandringer, om alimentationsbidrag til børn født uden for ægteskab, skiftesager og meget, meget mere.

Det koster 50 kr., som bedes indbetalt på giro 501 2058 senest 15. november 2005. Indbetalingen er samtidig en tilmelding. Foredraget arrangeres i samarbejde med FOF.

Om slægtsforskning - og hvad den også kan bruges til

Anne-Marie Thomsen
Tothøjvej 9, Snejbjerg
7400 Herning
Tlf: 97 16 84 10
anneogjens@email.dk

Bag alle døre er der en historie. Min historie er måske noget anderledes end så mange andre historier, der handler om slægtsforskning, men den er bestemt ikke mindre spændende.

For hvem skulle have troet, at for længst afdøde aner skulle kunne påvirke et moderne menneske, mig, til i den grad at ændre livsopfattelse. Men det var faktisk, hvad der skete.

En veninde fortalte så stolt og respektfuldt om sin familie

Min interesse for slægtsforskning startede med én af mine gode veninder.

Hun var, og er, slægtsforsker med hjerte og sjæl - og hun havde så svært ved at skjule det! Min veninde fortalte meget og gerne om de ting, hun fandt på arkivet; om sine aner der havde været nødt til at kæmpe på tysk side under første verdenskrig, om sin bedstemor, der havde fået 7 børn men havde måtte begrave 6 af dem, før de blev 3 år, og om alle de andre medlemmer af slægten, der havde gjort sig bemærket på den ene eller anden måde. Hun gjorde disse mennesker så virkelige for mig, og selvom de for

længst var døde, gjorde hun dem til en levende del af sin familie.

Hvorfor så begejstret?

Jeg forstod ikke min venindes begejstring for at finde for længst afdøde familiemedlemmer, men jeg misundte hende alligevel lidt. Hendes familie talte flere hundrede medlemmer fra fortid og nutid - ikke alle guds bedste børn, indrømmede hun, men alligevel lød det som om, hun var stolt af hver og én, og hun omtalte selv de værste af familiens sorte får med respekt.

Ringende kendskab til egen familie

De fra min egen familie, jeg kendte til, kunne tælles på én hånd. Der var ingen, der havde bedrevet noget stort, og ingen jeg kunne være stolt af.

Min far havde været en drukkenbolt, og min mor havde været psykisk svag hele min barndom. Jeg selv havde skiftevis været hjemme og anbragt på forskellige børnehjem - skiftevis været en del af en syg familie og helt uden tætte familierelationer.

Min farfar og farmor var der et eller andet sted, men det var bestemt

ikke uden grund, at min far var blevet, som han var. Den eneste jeg havde et nogenlunde tæt forhold til var min mormor, men da min mor var eneste datter og adopteret, og da de fleste fra den side af slægten for øvrigt var emigreret til USA, fik jeg heller ingen følelse af slægtsfællesskab på den side af familien.

Familie taler man skam ikke om

I min barndom og langt henne i min ungdom var min familie ikke noget, jeg snakkede højt om - og ordet „slægt“ var slet ikke en del af mit ordforråd.

For mig var familie noget, jeg skulle være flov over, og som jeg helst slet ikke talte om. Derfor forstod jeg ikke min veninde og den respekt, hvormed hun omtalte selv de dårligste og mest forarmede medlemmer af sin slægt. At hun kunne være så stolt af sølle eksistenser, som dem jeg kendte fra min egen familie, gik over min forstand.

Langsomt i gang med slægtsforskningen

Men et eller andet sted rørte hendes stolthed over sin familie alligevel noget i mig. Jeg ønskede af hele mit hjerte at kunne have den samme gnist i øjnene, den samme begejstring og den samme stolthed over min egen familie, som min veninde havde over sin. Langsomt begyndte interessen for min egen slægt og dens historie at spire, og før jeg vidste af det, sad også jeg med næsen begravet i de gamle protokoller på arkiverne.

Min mormors hus i Maribo, det nærmeste jeg kommer et barndomshjem. Her tilbragte jeg mine første barndomsår.

Indsamling af data

Der gik nogle år, hvor besøgene på arkiverne mest handlede om navne, datoer, og fødsel-, døds- og vielsessteder.

Ganske vist dukkede der også af og til andre interessante oplysninger op, som f.eks. (om min 3 x tipoldemor ved hendes død): „Almisselem, har i mange år været afsindig i temmelig svær grad“. Eller (om min tip-tipoldefar) „er afsindig og krøbling - får almisse“.

Og disse oplysninger blev pligtskyldig skrevet ned, for så vidt jeg kunne læse den sommetider noget knudrede gotiske skrift, men de var også med til at bekræfte den opfattelse, jeg havde i forvejen, at elendighed og fattigdom var min families lod og åbenbart havde været det i mange generationer.

Så selvom min anetavle voksede, og selvom jeg egentlig syntes slægtsforskning var en sjov hobby, forblev min familie og slægt stadig kun navne, datoer og steder. Personerne var nogle sølle stakler, og de sagde mig ikke ret meget.

Aktindsigt - gav mig indsigt

Det var ikke før den dag, jeg søgte indsigt i journalerne fra min egen barndom, at der begyndte at ske ændringer i mit syn på dem, der gik forud.

Den dag blev jeg på én gang, som Fugl Phønix, brændt op indeni - for langsomt atter at genfødes fra asken. For selvom gennemlæsningen af min barndoms historie efterlod mig i et følelsesmæssigt kaos, gav den mig også et indblik i min fars og mors livsvilkår.

Sagsbehandlerens notater beskrev elendigheden, fattigdommen og den daglige kamp for at overleve - det var der for så vidt ikke noget nyt i.

Det stod mellem linjerne

Det virkelig interessante var alt det, der stod imellem linjerne. I journalen kunne jeg læse, at min far var blevet presset til at tage arbejde som almin-

Smedefamilien - 4 generationer i lige linje - og min far var udlært smed, som den eneste af sin 3 brødre.

delig arbejdsmand. Han var udlært smed som den eneste af sine 3 brødre. Smedefaget var gået i arv gennem mange generationer.

Han var den, der førte traditionen videre, og det var han stolt af. At få arbejde som almindelig arbejdsmand var at miste den sidste stolthed, han havde i behold, og for ham må det have føltes som at synke endnu mere ned i elendigheden. Endnu en grund til at drikke.

Min mor havde kæmpet

Min mor havde jeg altid kendt som svag, hjælpeløs og ligeglad. Men i journalerne læste jeg om en kvinde og mor, der havde kæmpet for drømmen om et normalt familieliv, som aktivt havde søgt hjælp, og som til sidst havde måttet give op, om end modviligt, og overlade ansvaret for os børn til fremmede.

Ikke fordi hun var ligeglad, men fordi hun ikke længere slog til. Hun havde, på sin helt egen stille måde, været stærk så længe hun kunne.

En helt anden side af dem

Ved at læse mellem linjerne i de gamle journaler lærte jeg mine forældre at kende fra en helt anden side.

Min fordrukne far og min syge mor gled lidt i baggrunden. Langsomt voksede et billede af menneskene bag de to frem, og jeg begyndte at kunne se spor af, hvem de havde været, før det gik så galt. Det var de spor, hvor svage de end var, der gjorde mig sulten efter at vide mere om min familie og slægt - og dybest set også om mig selv.

Kom vidt omkring

Siden da har jeg været vidt omkring i min søgen efter spor, og arkiverne var kun en forholdsvis lille del af processen. Min søgen bragte mig rundt til talrige familiemedlemmer langt ude i familien, jeg stødte bibliotekerne for lokalhistorisk materiale, der omtalte personer fra min slægt, og mange timer blev brugt til at nedfælde og tænke over alle de løse informationer, jeg havde opsnappet her og der - enkelte sætninger fundet i breve, eller udtalt i en anden forbindelse end samtaler om familie og slægt.

De løse informationer sagde tit mere end mange ord. Blandt min farfars ting fandt jeg efter hans død, blandt andet et brev fra min ene afdøde farbror. Foruden de almindeligheder man ellers skriver til hinanden,

var der en sætning, der stod lysende blandt de andre. Den lød: „... *Du får dig vel en del snaps, men nu gør det ikke så meget mere!*“... „Nu gør det ikke så meget mere“..... men det gjorde det åbenbart engang!

Nu er jeg stolt

Jeg har åbnet mange døre i min søgen i de mange år, der er gået, og bag hver eneste dør fandt jeg et menneske med sin helt unikke historie.

Det var mennesker med tanker, følelser og drømme, der ikke var spor anderledes end mine egne. Nogle nåede endda mere i deres liv, end jeg nogensinde ville kunne nå med mit

Som smeden, der blev landstingsmand, og husmandsdatteren, der kom til at arbejde for kongehuset.

Alle har de, høj som lav, bidraget med hver sin del af slægtshistorien, og de har lært mig, at jeg ikke kan dømmes mine forfædres (eller andres) liv, før jeg selv har levet det.

Jo vist! Min slægt har kæmpet med fordrunkenhed, fattigdom og afsindighed - men de sølle eksistenser er væk. De fik lov til at fortælle deres historier og blev dermed en levende og givende del af min hverdag - en del jeg med glæde deler med alle, der gider lytte. For det er *min* slægt, det er dér, jeg hører til, og dét er jeg stolt af!

Søren Hansen - den smed fra Rude, der blev Landtingsmand.

Om dette nummer af bladet og de følgende

Af Erik Kann, redaktør

Der er rigtigt meget spændende stof i dette nummer af Slægt & Data. Der er ren slægtsforskning, der er behandling af Internettet, anmeldelser og små notitser. Og det er lige præcis sådan, jeg synes, bladet skal være:

En god blanding der er et signifikant udtryk for medlemmernes interesser. Til dette nummer savner jeg måske nok indlæg med mere „teknisk“ indhold, f.eks. om virus, scanning eller lignende. Men det kommer nok en anden gang.

Balance i indholdet

Redaktionen har ofte drøftet balancen mellem artikler med rent slægtsforskningsindhold og artikler med overvejende edb og teknik som indhold.

Jeg er gradvist nået dertil, at der også skal være plads til ren slægtsforskning. Denne type af indhold må aldrig blive dominerende. På den anden side: Det overvældende resultat af den seneste „artikel-hverve-kampagne“ til bladet viste med al tydelighed, at det i høj grad er det mere slægtsforskningsbetonede, medlemmerne har lyst til at skrive om. Og når

det nu engang forholder sig således, ja så skal indholdet også være sådan.

Lageret er ved at slippe op

Jeg har længe kunnet leve højt på, at lageret af artikler bugnede. Det gør det bare ikke mere! Jeg har stadig nogle enkelte bidrag, som jeg glæder mig til at bringe. Men for at bringe lidt balance i indholdet, har jeg denne gang måtte give mig selv en del spaltepads. Det er ikke optimalt – hverken for mig eller for læserne.

Så helt uden omsvøb skal der lyde en opfordring til alle om at skrive indlæg til bladet. Redaktionen hjælper hjertens gerne med sproglige tilretninger.

Ideer - i spil

Lad mig bringe nogle emner og indfaldsvinkler i spil til nærmere overvejelser. Andre indfald er naturligvis velkomne:

- ◆ Beretning om benyttelse af en hjemmeside. Varme anbefalinger af nye hjemmesider og portaler nærmest falder over hinanden. Men hvordan gik det, da jeg prøvede? Fandt jeg noget, førte det noget andet med sig osv.?

- ◆ Metoder til og erfaringer med scanning og digital fotografering. Hvad gjorde jeg, hvad skulle jeg i hvert fald aldrig have gjort osv.?
- ◆ Kildehenvisninger til Internettet. Hvordan gør jeg, hvordan holder jeg dem ajour?
- ◆ Hvordan kom jeg i gang med min hjemmeside?
- ◆ Beretninger fra „slægts-ferie-rejser“. Hvor gik turen hen, hvordan planlagde jeg den, hvordan fik jeg kontakt med lokale myndigheder etc.?
- ◆ Nye søgemaskiner jeg har prøvet.
- ◆ Erfaringer med benyttelse af aviser som kilde til slægtsforskningen.
- ◆ Kunst som kilde til slægtsforskningen. Har jeg f.eks. fundet et maleri med gengivelse af hjemegnen?
- ◆ Lyd som en del af min slægtsforskning. Har jeg erfaringer med f.eks. gamle spolebånd og disses overførsel?
- ◆ Erfaringer med gamle 8/16 mm film.
- ◆ Hvordan sikrer jeg mine oplysninger? Hvor opbevarer jeg mine sikkerhedskopier?
- ◆ Hvad gør jeg, når computeren går i sort?

- ◆ Mine forskningsvaner. Går jeg mindre på arkivet og mere på nettet. Har jeg ændret arbejdsvaner?
- ◆ Arbejde og erfaringer med nyhedsgrupper.
- ◆ Erfaringer med lægdsruller og skifter (eller andre kildegrupper).

Ikke kun succeshistorier

Det er vigtigt at understrege, at jeres historie ikke behøver at være en succeshistorie. Det må meget gerne være et indlæg om noget, som af en eller anden grund ikke lykkedes. Også det kan man blive ganske klog af!

Som jeg ser det, gælder det om at dele flest mulige erfaringer og informationer mellem flest mulige mennesker. Jeg håber, Slægt & Data også fremover kan blive et aktivt kraftcenter i den proces

Hittebarnets familie i Sverige og USA

Da jeg skrev artiklen „Et hittebarn fra Sverige“ til „Slægt og Data“, september 2004, var der selvfølgelig en lille orm, der gnavede: „Er der mon nogle, der ser dette og kan hjælpe“.

Bladet var kun lige modtaget, da en e-mail kom ind. En kvinde i Sverige med danske morforældre havde meldt sig ind i DIS-Danmark og modtog „Slægt og Data“. Hun foreslog, at jeg forsøgte i <http://ddss.nu>.

Flere muligheder

Opslaget gav mig flere forskellige muligheder – men jeg er ganske sikker på, at Bengt Peter Wingren fra Hässlunda er den rette.

Databasen gav mig yderligere mulighed for at finde frem til Johanna Wingrens fødsel og endelig til forældrenes vielse.

Det er jo dejligt at komme videre i slægtsforskningen, nu ved jeg lidt mere om slægten i Sverige, og en svensk ven hjælper mig videre den vej, men hvordan gik det Johanna i USA?

Mere held

Heldet var ikke brugt op! Der kom en ny e-mail fra en dansk kvinde i USA, der også havde læst min artikel, (det er da utroligt så langt „Slægt og Data“ kommer omkring). Hun syntes, at det usædvanlige navn måtte da være let at finde i en amerikansk folketælling. Men, ak, hun blev klogere, da hun havde kikket lidt rundt. Men hun fandt Johannas ene bror i Wisconsin i folketællingen fra 1900.

Der er mange i USA fra Sverige med efternavnet Wingren, men hun

foreslog mig at søge lidt i www.ancestry.com/default.aspx? og andre søgemaskiner i USA. Det har jeg prøvet før, dog uden det store held.

Ny idé

I nyhedsgrupperne valgte jeg at abonnere på: alt.genealogy

Jeg skrev et indlæg til gruppen: *Please looking in census 1910, 1920 and 1930.*

Og sandelig! I løbet af få døgn kom en venlig amerikaner med en masse oplysninger om to af Johannas brødre og deres familier. Desværre stod der intet om hittebarnets mor, Johanna Wingren. Det kan jo have flere årsager. Selvom hun ankom til New York 1895, kan hun jo godt være død inden folketællingen 1900.

Har hun giftet sig inden da, står hun

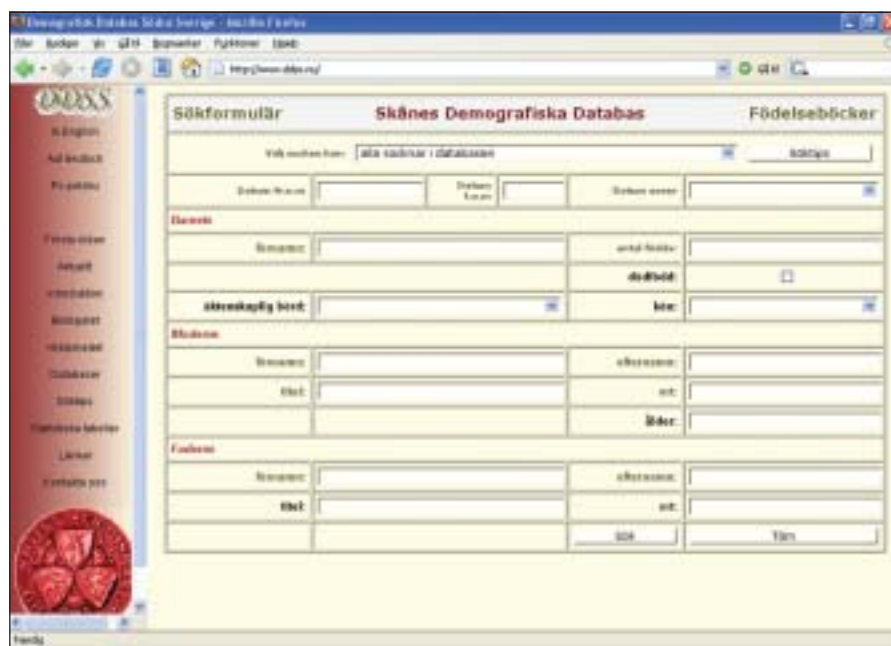

Karen Elvers

Kovangen 430
3480 Fredensborg
Tlf. 48 47 52 75
kelters@pc.dk
<http://home19.inet.tele.dk/slaegt>

med sit ægtenavn, som jeg ikke kender. Det er vel i øvrigt, ganske som herhjemme, at ikke alt er skrevet ind endnu, så det kan da være, hun dukker op engang.

Vidste I for øvrigt, at USA har en 72 års regel, således at folketællingen 1940 først bliver tilgængelig i 2012.

Vær med når det sker

– tilmeld dig til foreningens elektroniske nyhedsbrev DIS-Nyt

Siden 1997 har DIS-Danmark lavet det elektronisk nyhedsbrev DIS-Nyt.

Det er her, vi har mulighed for hurtigt at komme på banen med orientering om dette og hint. Det kan være en splinter ny hjemmeside, som vi ikke synes medlemmerne skal vente med at høre om, indtil næste nummer af Slægt & Data er på gaden.

Der er rigtig mange spændende ting at læse om i DIS-Nyt

I første nummer fra 2005 kunne man således læse, at indtastningerne af de

bornholmske kirkebøger nu også omfattede Christiansø, og slægtsforskere med aner i Vejle fik at vide, at man nu kunne se skattemandtalslister, matrikler og meget, meget mere på det stedlige stadsarkivs hjemmeside.

I martsnummeret fra 2005 kunne man orientere sig om de allernyeste muligheder for at finde oplysninger i Statens Avissamling i Århus, ja man kunne blive ved!

Nemt at tilmelde sig

Det er ganske gratis at tilmelde sig nyhedsbrevet - og til med ganske let.

På vores hjemmeside www.dis-danmark.dk går du ind under „Foreningen“. Her vælger du punktet „DIS-Nyt“, hvor du bl.a. får en kort vejledning om, hvorledes du tilmelder dig DIS-Nyt.

Gerne mange flere

Vi udsender i øjeblikket DIS-Nyt til ca. 2.700 medlemmer. Men vi ville meget gerne, om endnu flere meldte sig.

Så skynd dig ind på hjemmesiden. Du er kun et par enkelte klik fra en masse spændende nyheder.

Dis-Nyt

NyhedsBrev til medlemmer af DIS-Danmark

Nr. 3-2005 Maj

- [Omlægning af hjemmesidens linksamling](#)
- [DIS-Forum udvidet 18. april 2005](#)
- [Ellis Island søger om økonomisk støtte](#)
- [Kirkebilleder komplet](#)
- [Adgang til 1921-folketællingen](#)
- [Videresendelse i DIS-Forum kræver nu login](#)
- [Lægdsrudder til selvbetjening](#)
- [Gratis folketællinger i USA](#)
- [Nyt vedrørende DIS-Træf](#)
- [Lidt fra småtingsafdelingen](#)

1. Omlægning af hjemmesidens linksamling

I begyndelsen af april 2005 blev påbegyndt en omlægning af foreningens efterhånden meget omfattende linksamling. Et nyt program er taget i brug, som ikke alene organiserer linkene mere hierarkisk, men som også giver en række nye faciliteter.

Som bruger kan man nu selv indberette/indlægge nye links, og der er kommet en række smarte funktioner, bl.a.

Dis-Nyt

NyhedsBrev til medlemmer af DIS-Danmark

Nr. 4-2005 Juli

- [Den nye navnelov vedtaget 17. juni 2005](#)
- [Befrielsens aviser på nettet](#)
- [Folketallene på nettet](#)
- [Faldne i krigene 1848 og 1864](#)
- [Find sognetilhørsf orhold i rutiden](#)
- [Seneste møde 17. juni 2005 om ArkivalierOnline](#)
- [Fattigmandsindbinding af slægtsbøger](#)
- [Billeder på Handels- og Søfartsmuseet](#)
- [Flere 1901-mikrokort er nu klare til salg](#)
- [Lidt fra småtingsafdelingen](#)

1. Den nye navnelov vedtaget 17. juni 2005

Lige inden Folketingets medlemmer gik på ferie, blev forårets meget omdiskuterede forslag til en ny navnelov vedtaget i Folketinget. Den nye lov liberaliserer de gældende regler omkring tildeling af personnavne.

Lovens fulde ordlyd kan ses på adressen:
<http://www.folketinget.dk/Samling/20042/lovforslag/L27/som>

Start af Lokalgruppe - i gang med krum hals

Steen Mathiesen
DIS-Nordjylland
steen@stjuma.dk

I julen 2004 besluttede jeg, at jeg ville tilbyde at starte en nordjysk lokalgruppe. Jeg sendte en mail til Ole H. Jensen – den daværende formand for DIS-Danmark.

Positivt svar – gå i gang

Få dage efter kom et meget positivt svar fra Ole. Han bad mig om at ud- dybe, hvad jeg havde tænkt mig, og så ville han tage det med til det første bestyrelsesmøde.

Efter bestyrelsesmødet kom det klare svar: „Gå i gang“. Så det gjorde jeg. Jeg bestilte medlemslisten for de medlemmer, som havde adresse i Nordjyllands Amt.

Adresseliste

Jeg fik straks listen, men den indeholdt ikke medlemmernes e-mailadresser – så ved hjælp af DIS-Danmarks hjemmeside tilføjede jeg mailadresserne.

Jeg fandt omkring 185 med mail- adresse. Nogle af de udsendte mails kom retur. Derefter sendte jeg omkring 125 breve.

Start med 107 interesserede

Allerede efter få dage havde jeg en pæn liste over medlemmer, der gerne ville være med. Da vi senere havde et startmøde i Aalborg var min liste på 107 interesserede.

På startmødet blev det besluttet, at

DIS-Nordjylland skulle være kontin- gentfri, men vi skulle have et indmel- delsesgebyr på kr. 50,-.

Over halvdelen har meldt sig ind

Der var kritiske røster, som spåede, at det ville få interesserede til at falde fra, men det er absolut ikke virkelig- hed. 2 personer har meldt fra, men der er kommet 5 nye til. I skrivende stund har 65 personer indbetalt indmeldel- sesgebyret.

Arbejdsgruppe som ledelse

Vi besluttede desuden, at vi ikke skulle have en valgt bestyrelse. Lokalgrup- pen skal styres af en arbejdsgruppe, som består af 4 personer. Disse per- soner er ikke valgt, men kan udskif- tes, hvis medlemmerne ønsker det.

Første arrangement efter

Det var oprindelig meningen, at vi skulle have et arrangement inden som- merferien, men min computer fik et hedeslag – den ene (selvfølgelig den styrende) brændte sammen. Så med- lemmerne får først det næste arran- gement efter sommerferien.

Stor glæde

Det har absolut været et meget stort arbejde indtil nu – også mere end jeg havde forestillet mig, men det er ab- solut det hele værd.

Jeg kan kun anbefale andre, som går med lignende tanker, om at gå i gang. DIS-Danmarks bestyrelse, med- lemmerne – ja alle har været 100% positive.

Jeg står også gerne til rådighed, hvis nogen har behov for det.

Som en rejselysten flåde

- om en ny spændende hjemmeside

Som bekendt udsender DIS-Danmark med jævne mellemrum det elektroniske nyhedsbrev „DIS-Nyt“ med orientering om det, der rører sig i slægtsforskerkredse sådan lige her og nu.

Der er alene tale om små pegepinde, ideer og inspiration. Den mere uddybende behandling sker naturligt nok i „Slægt & Data“.

Altid inspiration og frustration

Læsningen af DIS-Nyt giver altid inspiration til en masse nye muligheder for ting, der bør undersøges og prøves: Ny database på nettet, opdaterede oversigter etc., etc.

Det skal imidlertid ikke være nogen hemmelighed, at frustrationen ofte følger i slipstrømmen på læsningen af nyhedsbrevet: Hvordan skal man nå at prøve alle de mange spændende hjemmesider og ikke mindst: Hvordan i al verden bærer man sig ad med at gemme de mange henvisninger, således at man en anden gang kan „komme i tanke om dem“?

I bund og grund er der vel tale om et universelt problem, der finder voldsom næring i en tidsalder med tempo og omskiftelighed som centrale plusord i de toneangivende ordbøger.

Forskellig reaktion

Helst vil man selvfølgelig afprøve det hele med det samme. Indlysende nok er det udtryk for et ambitionsniveau, der befinder sig langt fra virkeligheden. Ofte bliver det derfor alene til afprøvning af enkelte ting, der ser meget spændende ud, og hvor sandsynligheden for personlig fangst forekommer inde for rækkevidde. Resten lagres i mappen med udkomne „DIS-Nyt“ og afventer weekender, juleferier eller bare bedre tid i al almindelighed.

Inderst inde ved vi jo godt, at når

vi endelig tager mappen ned fra hyl- den, er masser af henvisningerne for længst ændrede eller måske endda „udgået“. Og ambitionen med at prøve tingene mere systematisk på anerne bliver som regel alene til tilløb.

Det kunne være spændende at høre fra andre slægtsforskere: Hvordan gør de, hvordan holder man rede på alle de mange nye ting?

Og så – en gang imellem!

Og så – en gang imellem ringer det bare. Her er noget, som *skal* undersøges og det her og nu. Det var præcis sådan Dorte fik det, da hun læste det allerseneste nummer af DIS-Nyt. Under punkt 8 stod følgende: „Billeder på Handels- og Søfartsmuseet“.

Handels- og Søfartsmuseet, der har til huse på Kronborg Slot i Helsingør, har en enestående samling af billeder – ca. 150.000 stk. I 2000 påbegyndte museet et særligt projekt omkring en registrering/digitalisering af ca. 20.000 af disse billeder forestillende først og fremmest motor- og dampskibe.

Projektet forventes afsluttet til efteråret 2005, men de færdige billeder er allerede nu søgbare på adressen: <http://80.62.184.182/fotoweb/>

Har man slægtninge, som har sejlet på havet, så var det måske muligt at finde relevante skibsbilleder her“.

Eufori

Stemningslejet var nærmest euforisk – her måtte virkelig være noget at hente!

Kort fortalt var Dortes far ansat i ØK og i perioden 1946 til 1958 bestyrer af kompagniets plantage i Malaya (nuværende Malaysia). Faderens rejser frem og tilbage, inklusive ferierejser, foregik hovedsageligt med ØK-

Dorte og Erik Kann

Johan Jepsens Vej 1
2830 Virum
Tlf. 45 85 18 02
dorte@reinholdt-kann.dk

skibe. Ydermere var det således, at Dortes mor i 1949 i ugift stand rejste ud til hendes far. Efter 8 års forlovelse var beslutningen klar: Hun ville giftes. „Brudefærden“ foregik også på et ØK-skib! Så man kan roligt sige, at Dorte har „slægtninge som har sejlet på havet“.

De gamle fotoalbum

De gamle fotoalbum rummede adskillige billeder fra rejserne til og fra Østen. Men naturligt nok billeder af forskellige scener *på dækket*.

Derimod var der ikke billeder af de skibe, Dortes mor og far havde rejst med. Hermed var målsætningen klar: Prøv at finde billeder af de relevante skibe.

Kortlægning

Forudsætningen for en relevant søgning var imidlertid, at vi nøje kortlagde de forskellige rejser. Heldigvis foreligger en masse dagbogslignende optegnelser, og på grundlag af disse kunne vi ganske præcist tidsfæste de enkelte rejser. Vi skal ikke trætte læserne med en lang opremsning af *alle* rejserne og derfor alene koncentrere os om de første to:

- ◆ Dortes far rejste (alene) i september 1946 med „Fionia“
- ◆ Dortes mor rejste (alene) i marts 1949 med „Korea“. Ankomst i Singapore den 14/5 1949.

Nu var det bare om at komme i gang!

Endelig klar til at søge

Fra forsiden er der adgang til menu-

punktet: „Digitalt fotoarkiv“. En kort introduktion forklarer om projektet med digitalisering af dele af museets enorme fotosamling.

Der er tale om digitalisering af ca. 20.000 af museets i alt 150.000 billeder. I første omgang har man koncentreret indsatsen om damp- og motorskibe. Første fase er tæt ved at være afsluttet. Museet nærer et stort ønske om at fortsætte projektet med flere dele af samlingerne. Tempoet vil selv sagt afhænge af den fondsstøtte, man eventuelt kan opnå.

Gode søgemuligheder

Søgemulighederne er ganske glimrende. Der kan søges i ren fritekst, men under „søgetips“ er der desuden vejledning til, hvorledes man kan søge ved hjælp af såkaldte „boolske operatorer“, det vil sige søgninger med „OG“, „ELLER“ etc., etc.

Ydermere er der på søgesiden adgang til den såkaldte „Søhistoriske Registratur“. Registraturen rummer alle de søgeord, museet har anvendt ved indekseringen af de mange billeder.

Et opslag under „fartøj“ giver således adgang til en lang række underemner, eks. „bark, barkentine, bjergningsfartøj“ etc. Og sandelig, under „bark“ får man en yderligere specifikation i: „3-mastet, 4-mastet og 5-mastet bark“. Der er megen god inspiration at hente på disse lister.

Den første søgning

Vi valgte som udgangspunkt søgestrengen: Korea AND ØK, med andre ord en søgning, der „fordrede“, at både ordet Korea og ØK skulle indgå i svaret.

Der var straks bid. I sandhed et meget specielt øjeblik, da vi for før-

Indgangssiden til Museets hjemmeside

Søgesiden for Det digitale fotoarkiv.

ØKs motorskib Korea, bygget 1939

Dortes mor på dækket af Korea

Børneværelse på Selandia

ste gang så det skib, Dortes mor havde sejlet med!

Styr på rammerne

Nu var der lige pludselig kommet styr på de ydre rammer. Hvor tit havde vi ikke set på billeder af Dortes mor på dækket af Korea.

I øvrigt faldt vi over noget ganske morsomt, da dette billede skulle scannes. På bagsiden havde Dortes far

skrevet: „Dette billede blev taget ombord paa Korea den 25-3.49 Kl. 15:40 lige før Inge [min mor] forlod Danmark“. Det kan da kaldes billedidentifikation!

Og det nye fund gav også anledning til at genlæse beskrivelserne af livet ombord. Den 30. marts – medens Korea lå ved kaj i Göteborg – skrev Dortes mor det brev, som er gengivet her nedenfor:

Mors gennemgang af maden fylder næsten én hel side, det ene måltid mere overdådigt end det andet. Sultet havde de i hvert fald ikke!

Fantastiske muligheder

Den digitaliserede samling byder på fantastiske muligheder.

Lad os blot som eksempel anføre en af vores mange søgninger. Vi vidste, at Dortes mor inklusive to børn i

Brev fra Dortes mor om måltiderne på skibet Korea:

“Så, I vil vel gerne høre lidt om, hvad vi får at spise. Kl. 8-9.30 frokost bestående af: grape-fruit, grape-fruitsaft, corn-flakes, svesker og bacon, kaffe eller te med varme rundstykker, franskbrød og orangemarmelade. Og så beklager de endda, at de ikke kan servere bedre, så længe vi opholder os på disse breddegrader... Kl.12.30 lunch. Den begyndte med en varm ret s. f.eks engelsk bøf, lever æv, etc. Derefter smørrebrødsbord, kender I det. Det er et meget langt bord overlæst med stege, spegepølser, rullepølser, salater, fisk i alle afskygninger og forskellige slags ost. Man tager så, hvad man har lyst til på en tallerken... Efter lunch er der mokka i salonen ovenpå. Vi er ganske færdige med dette måltid kl. 15.30. Da er der kaffe og te med varmt wienerbrød. Næste måltid er så dinner kl. 18.30. Der møder man pænt omklædt i kjole. Jeg går ellers i mine slacks hele den øvrige dag. Nå det var dinneren, jeg kom bort fra. Den består af 4 retter hver dag. Jeg kan tage menuen i går. Tomatsuppe med ris, tarteletter med champignon, kødboller og noget saucevæsen, røget hamburgerryg med bønner, gulerødder, blomkål og brunede kartofler. Abrikosgrød med fløde. Kaffe og cognac. Om aftenen drikker vi en masse cocktails...”

En klynge glade passagerer på dækket ombord på Moore McCormack Line's S/S SCANPENN. Ca. 1935. Billedet er velvilligst stillet til rådighed for denne artikel af Lisbeth Ehlers, Handels- og Søfartsmuseet.

1955 rejste hjem på ferie med „Selandia“. Ved hjælp af den Søhistoriske registratur søgte vi på: mandskab AND Selandia.

Tre fine resultater, hvoraf det ene var børneværelset på Selandia (fotoet øverst på modstående side).

Her måtte Dorte have leget!

De to nygifte i Singapore.

Muligheder for at købe

Gengivelserne på nettet er af hensyn til søgehastigheder ikke i fuld opløsning. Men det er naturligvis muligt at bestille en optimeret, digital gengivelse.

Museet har meget imødekomende stillet ovenstående foto af passagererne til rådighed, så man kan få en fornemmelse af „den rigtige kvalitet“.

På hjemmesiden er der selvfølgelig også en udførlig prisliste, så man kan afstemme ønsker og muligheder.

Prøv selv

Vi kan kun på det allervarmeste anbefale, at man aflægger hjemmesiden et besøg. Og husk: Det er kun en lille del af samlingerne, der er tilgængelige på nettet. Resten ligger trygt og godt i Helsingør og venter på at blive benyttet!

Og det er ganske vist

Vi skylder måske læserne at berette om slutningen på rejsen med „Korea“ i 1949.

Skibet ankom til Singapore ved 7-tiden om morgenen. I kufferten var bl.a. brudekjolen. Og inden dagen var til ende stod brylluppet med pomp og pragt. Og det er ganske vist.

Redaktionel efterskrift

Jeg opfordrer til, at flest mulige prøver den nye side.

Finder I noget, knytter der sig måske en lille historie til - og den historie vil vi meget gerne hjælpe med at bringe i disse spalter.

WEGA BOGBINDERI

Stenildhøjvej 54
9600 Aars

Indbinding af:

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter mm.

Pris efter aftale

Bogbindermester:

Heidi Gass Sibbesen
Tlf. 98 66 12 81

Mail: Heidi.gass@sibbesen.dk

Historien om onklen der drog til Australien

Lidt om slægtsforskning på Internettet

Siden jeg i 1994 blev medlem af DIS-Danmark, er der sket en enorm udvikling, når man vil dyrke slægtsforskning ved hjælp af sin hjemmecomputer. Hver måned kommer der nye muligheder i form af diverse søgeværktøjer.

Nyhedsgruppernes spændende univers

Et af de steder, jeg med stort held har hentet oplysninger, er fra de såkaldte nyhedsgrupper på Internettet.

Henter man en liste under søgeordet „genealogy“ eller „genealogi“, får man en lang række adresser på grupper, der beskæftiger sig med slægtsforskning over hele verden.

Min mors onkel Julius

Som dreng fortalte min mor mig ofte om sin onkel Julius, der i en ung alder udvandrede til Australien. Den fattige fiskerdreng havde kort efter sin kon-

firmation taget hyre som skibsdreng på et af de mange sejlskibe, der udgik fra den store søfartsby Aabenraa.

Mulighederne dengang var ikke mange, drengene kom som regel ud at tjene ved landbruget, men Julius havde allerede fra drengsårene vidst, at han ville til søs, så snart det var muligt. Faderen var skibsbygger og fisker, og familiens fire drenge var fra barnsben vant til havet, når de hjalp faderen med fiskeriet. Og hans tre brødre havde også valgt at drage til søs.

Min mor fortalte, at hendes far havde haft kontakt med broderen, efter at denne havde forladt Nordslesvig, og han havde ofte talt om Julius, der havde slået sig ned i Australien. Jeg kan huske billeder, som viste ham i forbindelse med store sejlskibe og søfart.

Også min morfar drog til søs, inden han som 30-årig tømmermand gik i land og ernærede sig som fisker i

Valdemar Eden

El-vej 46

6000 Kolding

Tlf. 75 53 08 91

Valdemar@post8.tele.dk

Hostrupskov i Ensted sogn syd for Aabenraa.

Mange interessante beretninger fik jeg dengang fortalt, og det var spændende ting for en stor dreng at lytte til om både min morfar og hans lillebrors lange rejser og oplevelser på bl.a. Kinakysten og Australien.

Ofte havde jeg senere tænkt på, om det var muligt at finde ud af, hvad der i grunden blev af Julius Johannes Nissen (født 1867) i det fjerne. De gamle sømandsbilleder fra dengang er desværre for længst forsvundet, men jeg havde stadig historierne i hukommelsen. Og så begyndte jeg på lidt slægtsforskning.

På Internettet

Jeg gik på Internettet og fandt nyhedsgruppen soc.genealogy.australia+nz

På landsarkivet i Aabenraa havde jeg fundet nogle boopgørelser fra 1906, der viste, at Julius dengang boede i Fremantle på vestkysten af Australien. Andre steder i gamle papirer var der oplysninger om hans opholdssted, så jeg sendte en eftersøgning, hvor jeg søgte oplysninger om ham.

I løbet af få dage var der en venlig sjæl i Australien, der meddelte, at hun havde en CD med optegnelser over vielser, og hun kunne se, at mors onkel var blevet gift i 1905:

From the Western Australian Pioneer Index of Births, Deaths and Marriages 1841 -1905: NISSEN,

Julius Charles NELSON married in Fremantle HEARN, Mabel Jane in 1905 reg. no.815. Mary Carpenter, Perth, Western Australia.

I denne ejendom på sydsiden af Aabenraa fjord blev Julius Johannes Nissen, senere kaldet Charles J. Nelson, født den 25. dec. 1867. Han drog tidligt til søs og gik som 16 årig i 1883 i land i Melbourne i Australien. Han døde, 77 år gammel, i 1945 i Geraldson, West Australia. Personerne på billedet er søskende, eller måske er det hans forældre?

Helt sikker var jeg ikke på navnet. Julius og Nissen var rigtige, men Charles og Nelson kunne jeg ikke få til at passe. Men der var chancer for, at det var ham. Senere kom en ny e-mail med flere søgesteder.

På Landsarkivet fandt jeg senere en adresse, hvor han kaldte han sig Charles J. Nelson, men nu boede han altså 600 km nord for Fremantle i byen Geraldton.

Ny eftersøgning

En ny eftersøgning blev nu lagt ind i nyhedsgruppen:

soc.genealogy.australia+nz. Den havde følgende ordlyd:

My Grandfathers brother Julius Johannes Nissen, born december 25th, 1868 in Ensted, Nordschleswig (today Denmark) emigrated to West Australia. In 1906 he were living in Geraldton: c/o C. Nelson, Eleanor Street, Geraldton, West Australia.

He was probably a sailor like his father and his brother. Two nephews, Heinrich and Julius Heinsen, emigrated to Australia. Probably after 1900 they went to visit their uncle Julius and never came back to Nordschlesvig again. Do anybody know something about these people? I wood like to hear from you.

Valdemar Eden, Denmark.

Så begyndte der at ske noget

Og så begyndte der at ske noget. Jeg fik den ene e-mail efter den anden. Alle havde de oplysninger, jeg kunne føje til det puslespil, det efterhånden var blevet.

Min første forbindelse, Lilian, til-

Julius Johannes Nissen og Mabel Jane ligger begravet på kirkegården i Fremantle, West Australien.

bød at starte en eftersøgning. Hun ville besøge arkiver, bladredaktioner og kirkegårde for at finde nyt om min grandonkel.

Det viste sig, at det var en god kontakt, jeg her havde fået, for kort tid efter kunne hun fortælle, at hun havde fundet beviser, der viste, at Julius Johannes Nissen var identisk med Charles J. Nelson. Hun havde endda fundet hans gravsten og taget nogle fotos.

Flere resultater

I mellemtiden kom der resultater fra flere, som havde set min efterlysning. Efterhånden fik jeg adresser på en halv snes arkiver lige fra statsarkiver til lokalarkiver i området.

Der kom også breve, hvor australske slægtsforskere søgte hjælp til at finde familie i Danmark. Australien er altså et stort land, og afstande til familiemedlemmer på 2000 km eller mere bliver ikke regnet for noget. En brevskriver, der søgte sin oldefars fødselsattest, fortalte således, at oldefaderen kom fra en ø, der hed Als, som lå »lige i nærheden« af København.

3 uger senere ankom der stadig nyt på Internettet, og pr. post modtog jeg yderligere materiale fra Lilian, kopier

af avisudklip af nekrologer, dødsannoncer og interessante artikler om familiemedlemmer, hvoraf to i dag er perledyrkere i West Australien.

Et langt og begivenhedsrigt liv i Australien

Blandt andet kunne en avisnekrolog fortælle, at skibsdrengen i 1883, kun 16 år gammel, gik i land i Melbourne. Derfra drog han ret hurtigt til West Australien for at søge guld, men endte med at starte en fiskerflåde samt fiskebearbejdningsanlæg i Geraldton. Han var den første, der indførte og udviklede køleskibe, der kunne rumme flere tons, så fiskerbådene kunne blive på fiskerbankerne uden at spille tid på at sejle i havn.

Da han døde i 1945 i en alder af 77 år, var han ejer af en stor virksomhed og havde stadig fiskerbåde på søen. Han havde også interesser i andre virksomheder, var deltager i minedrift af forskellig art. Han blev betegnet som en af de største drivkræfter i staten West Australien, hvis industrielle udvikling han havde stor andel i. Også hans kone, Mabel Jane, der døde fem år senere, blev da omtalt i nekrologer.

Artiklen fortsætter næste side

Oversættelse af nekrolog modtaget fra Australien

The Geraldton Guardian & Express, 21. juli 1945

Ved Charles J. Nelsons død

En epoke i den vestaustralske fiskeindustri i næsten 50 år sluttede torsdag aften, da Mr. Charles Nelson af Marine Terrace gik bort. Efter, at afdødes helbred havde været dårligt i flere måneder og havde givet grund til bekymring, var hans tilstand tilsyneladende i den sidste tid i bedring. Og hans gamle venner var derfor glade for atter at få mulighed for at besøge ham, så de derved havde nemmere ved at tage sig af nogle af hans mange forretningsinteresser.

Derfor kom hans bratte død torsdag tidligt på aftenen som et smerteligt chok for både familiemedlemmer, den store vennekreds samt de mange bekendtskaber og forretningsforbindelser, han havde fået under sit lange ophold i Geraldton.

Afdøde Charles Nelson, som var 77 år gammel, var født i Danmark og eventyrlysten, der er karakteristisk for danskerne, drev ham til at søge fremtiden uden for hjemlandet. Kun 16 år gammel ankom han som fuldstændig fremmed til Melbourne. Men han var ikke længe i Victoria, før hans opmærksomhed blev rettet mod de store guldfund i Vestaustralien, der i datidens medier blev fremstillet som landet med de grænseløse muligheder. Men efter sin ankomst til Geraldton blev han hurtigt opmærksom på de muligheder, der fandtes i den uudviklede fiskeindustri i området. En interesse der i over treogfyre år blev hans livsværk. Straks efter ankomsten gik han i gang med at bygge en fiskerflåde op, ligesom han blev partner i fiskeengros/distributionsfirmaet Winter Brandt & Company, der blev styret fra havnen. I 1905 virkeliggjorde han anskaffelsen af »Era«, en båd på 68 fod. Skibet havde indtil da tjent som en førsteklasses luksusyacht, og Charles Nelson købte skibet af den velkendte Sydneyfamilie Milson, efter hvem Milson Point på Østkysten var opkaldt. Charles Nelson sejlede, med et tilfældigt sammensat mandskab skibet, fuldrigget fra Sydney til Freemantle på kun 21 dage. Den lange tur blev gennemført uden problemer af nogen art. Men ved ankomsten til målet blev han lykønsket af Freemantle Sjøpoliti, der var mødt op på kajen, efter det var blevet meldt, at fartøjet var forlist på havet. Skibet, der var et meget luksuriøst fartøj, udstyret med de mest komfortable møbler, overnatningsmuligheder

og en kunstfærdigt udstyret kabys, var blandt andet møbleret med et lille piano. Skibet vakte stor interesse både i Freemantle og i Geraldton, inden Nelson lod luksusfartøjet ombygge til fiskerbåd. Fiskerflåden blev senere udvidet med flere både, og de blev alle købt i øststaterne og sejlet til Geraldton af Charles Nelson. Han arbejdede i mange år med Iceworks på vegne af Winter Brandt & Company i Armstrong Street, indtil kølebokse og anlæg blev ødelagt ved en brand kort efter krigsudbruddet. En genopbyggelse af virksomheden var ikke mulig på det tidspunkt, men afdøde bibeholdt ikke desto mindre sin store interesse for fiskeindustrien og havde stadig to skibe på havet, da han døde.

Afdøde Mr. Nelson havde stor indflydelse på fiskeriområderne, der har tjent Geraldton i de sidste fyre år, og hans indgående forståelse og store kendskab var til stor hjælp for staten og de forretningsinteresser, der blev trukket til Geraldton.

Han så store muligheder for en enorm ekspansion i industrien og var først med at udarbejde planer for brugen af moderne nedkølingsmetoder for på den måde at forøge fangsten af fisk i farvandene. Han var foregangsmand for systemet med at lade et stort skib agere som moderskib for et antal mindre fiskefartøjer. Moderskibet skulle udstyres med køleanlæg til at laste fire eller fem tons fisk og samle fangsten fra mindre både og transportere den hurtigt til Geraldton og derefter videre til markederne i den sydlige del af staten. På den måde forudså han, at det var muligt at holde en flåde på vandet i en lang periode, hvilket var særligt vigtigt på grund af de lange afstande. Han forsøgte altså at overvinde det økonomiske spild, som skyldtes de mange små skibes rejsedage til og fra fiskeområderne. Dog måtte han i en periode opgive sine planer grundet restriktioner, der blev indført under krigen.

I mange år, og indtil tiden kort før sin død, var den afdøde Mr. Nelson direktør for Globe Brewery Limited, medens han også havde interesse i aktiviteterne i Victoria District Floor Milling Company Limited. Altid var han meget interesseret i at fremme en udvikling til støtte for det decentraliserede arbejdsliv i staten, ligesom han altid var parat til at yde hjælp til enhver med personlig og praktisk indsats

Afdøde efterlader sig sin hustru og to døtre, Mrs. Gordon Hill (måske bedre kendt lokalt som Miss Mabel Nelson) fra Melbourne, og Mrs. Alfred Morgan fra Broome. Begravelsen fandt sted i Utaarra Cemetary i går eftermiddags under tilstedeværelse af en stor og repræsentativ forsamling.

Julius Johannes Nissen, født i Ensted sogn 1867, og Mabel Jane Hearn, født 1883 i Taranaki, New Zealand, med datteren Mabal Anna, født 1906 i Geraldton, West Australia. Foto fra 1908.

Nye oplysninger fra Lilian

Og så kunne Lilian selvfølgelig sende nye oplysninger om familien. Hun havde i telefonen talt med et af Julius' børnebørn, som gerne ville have kontakt med familien i Danmark, hvorfor jeg i slutningen af juli sendte brev med forskelligt materiale derned. Blandt andet flere computerudskrifter med anetavler og opstillinger m.v. for at tydeliggøre familieforholdet, kopier fra kirkebøger, vielsesattester, kopier fra grundbøger og skifteret samt kopier af billeder af barndomshjemmet og gamle familiefotos.

Ventede på svar

Og så ventede jeg spændt på svar. I mellemtiden kunne jeg gå i gang med at besvare de e-mails, der stadig dukkede frem. En interessant oplysning var fundet i et politiarkiv, som fortalte, at Julius Nissens to nevøer flere gange var registreret, nemlig bl.a. når de søgte om fornyelse af opholdstilladelser og endelig om australsk statsborgerskab i 1937.

Den ene af brødrene blev senere ansat bl.a. som fiskeskipper på en af onklens både, og brødrene var nævnt flere steder i oplysningerne om hans fiskeriinteresser.

Mange mails

En opgørelse i slutningen af juli viste, at jeg siden, det hele startede i juni,

havde modtaget 18 e-mails fra 11 forskellige hjælpsomme personer fra både Eastern og Western Australia.

Brevet fra familien i Australien

Men jeg ventede stadig på svar på mit brev, og endelig oprandt den store dag.

25. november bragte posten et brev, der var så tykt, at det næsten ikke kunne gå gennem brevsprækken. Og så var det fra Australien! Jeg ved ikke, om andre kender situationen, men brevet lå længe på bordet, mens jeg kredsede omkring det. Kiggede på de flotte frimærker, vendte og drejede pakken, hvorpå der til de australske toldmyndigheder på en kupon var skrevet, at brevet indeholdt fotos og dokumenter.

Et brev på tre lange sider. Mary - min nye halvkusine - startede med at fortælle, at hendes bror Peter havde bedt hende svare på mit brev. Hun fortalte om sine følelser omkring det at høre fra sin morfars familie så mange år efter hans død. Var ked af, at hendes mor, Julius' yngste datter, ikke kunne opleve dette. Hun var død i 1995, men ville have glædet sig over at høre om sin fars hjemland og fødested.

Julius havde ofte fortalt sine børn om sin ankomst til Melbourne i 1883, men hans fattige barndom og familie i Nordslesvig, havde han aldrig talt om. Mary fortalte udførligt om samt-

lige familiemedlemmer i Australien. Om den ældste af Julius' tre døtre, der blev en kendt operasangerinde, datter nummer to der vandt australske mesterskaber i svømning samt mange andre ting.

Desuden en mængde dokumenter og avisudklip blandt andet en sjov artikel om Mabel Janes og Charles J. Nelsons bryllup 1. november 1905, hvor alle de kvindelige gæsters påklædning nøje blev gennemgået, samtidig med at avisen indeholdt lister over bryllupsgaverne. Næsten lig *Se & Hør* og *Billedbladet* i dag.

Mabel Jane var født i New Zealand, hvilket tydeligt fremgik i listen over de mange gæster, der var mødt frem netop herfra. Mary kunne uddybe det, jeg allerede havde fået gennem den førnævnte nekrolog fra Lilian, men der var så mange nye interessante oplysninger, at det ville række til en hel artikel.

Om sig selv fortalte Mary blandt andet, at hun havde arbejdet 26 år som journalist på statens største avis men var nu gået på pension. Endelig skal nævnes, at brevet også indeholdt et stort udvalg af fødsels-, vielses- og dødsattester samt flere andre officielle dokumenter.

Mange billeder

Men det var nok de mange billeder, jeg blev mest glad for. Over 20 ko-

pier af fotos af Charles Nelson og andre familiemedlemmer, hvoraf det vigtigste, eller det jeg måske blev mest glad for, var det første billede, jeg har modtaget af min oldefar og oldemor. Fotoet er ikke af bedste kvalitet, men personerne kan ses så tydeligt, at man får et udmærket indtryk af dem.

Det bør tilføjes, at jeg i et senere brev modtog en guldbroche, hvorfra billedet af oldefar og oldemor var kopieret. Mary syntes, at det gamle familiesmykke skulle tilbage til landet, hvorfra det var kommet. Hun var bange for, at brochen forsvandt, hvis den blev i Australien.

Det er ingen hemmelighed, at det er en gave, jeg blev endog meget glad for, og den har fået sin hædersplads i analerne med de gamle ting.

Efterskrift

Tilbage står at finde frem til efterkommerne af Julius Nissens to nevøer Heinrich og Julius, der drog over til deres onkel. Dokumenterne til en be-

gyndende opklaring kan søges i:

The Western Australian Office of the National Archives of Australia, P.O. Box 1144, East Victoria Park, Western Australia, 6981, Australia. Email: refwa@naa.gov.au

Andre ting findes i: *The Commonwealth Investigation Service/Australian Federal Police.*

Jeg har modtaget serienumre samt Control Koder på de forskellige dokumenter, så det skulle være nemt at finde oplysninger frem. Og i dag har jeg omkring en halv snes søgesteder i Australien foruden alle mine brevvenner, så mulighederne er fortsat mange.

Sparsomt kendskab til engelsk

Til slut bør det siges, at mit kendskab til engelsk er yderst sparsomt. I min skoletid lærte jeg ikke sproget, og det er vel kun gennem computeren, jeg har lært en smule.

Men ved at læse et brev flere gange med en ordbog ved hånden, kommer man langt. Et venligt familiemedlem

Den gamle guldbroche med fotografiet af Julius Johannes Nissens forældre. De var født i hhv. 1818 og 1833.

er behjælpeligt med at gennemse breve og e-mails. Uden den hjælp havde det hele ikke kunnet lade sig gøre.

Jeg håber, at man igennem artiklen har fået et indtryk af, hvad Internettet også kan bruges til, og jeg er sikker på, at mange flere slægtsforskere vil kunne få gavn og glæde af Internettets mange nyhedsgrupper.

Bestyrelsen har indført brugerbetaling for deltagelse i DIS-arrangementer

Foreningen udøver sin virksomhed for medlemmerne på flere hovedområder:

1. Foreningens hjemmeside, hvor der kan findes oplysninger om de fleste af de spørgsmål, som slægtsforskere har.
2. Foreningens blad, *Slægt & Data*, der med sine 4 årlige udgaver publicerer artikler om vores hobby.
3. Foreningens Forum, hvor der spørges, hjælpes og diskuteres alt, hvad der vedrører slægtsforskere.
4. Samarbejde med andre foreninger i Danmark, de øvrige nordiske lande samt Tyskland.
5. Tidsskriftlæsekredse for medlemmerne, hvor der rundsendes blade fra en lang række foreninger, vi samarbejder med.
6. Lokalgrupper i landsdelene.
7. Afholdelse af medlemsarrangementer rundt om i landet.

Alle disse ting koster penge, og vi vil gerne lave meget mere, end vi har gjort hidtil. Bestyrelsen i DIS-Danmark har derfor drøftet, hvorledes vi kan få afholdt flere arrangementer rundt om i landet, fordi det er en god måde at samle medlemmerne om vores fælles

interesse, slægtsforskning.

Der er imidlertid udgifter til foredragsholder og lokaleleje forbundet med afholdelse af disse arrangementer. For at få råd til flere arrangementer har bestyrelsen besluttet at indføre en brugerbetaling for deltagelsen.

Der skelnes mellem

- ◆ Foredragsaftener med aflønnet foredragsholder: 50 kr.
- ◆ Hyggeaftener uden aflønnet foredragsholder: 20 kr.
- ◆ Egentlige kurser efter særskilt kalkulation i hvert enkelt tilfælde.

Bestyrelsen

Om cirkus - endnu engang

I sidste nummer af Slægt & Data havde jeg (Erik Kann) fornøjelsen af at anmelde Anders Enevigs bog om cirkus- og gøgler-slægter.

Allerede kort efter, at bladet var udkommet, indløb en mail fra DIS-Danmarks nylig afgåede formand Ole Jensen, der kunne berette om sit samarbejde med Anders Enevig.

Jeg citerer (det nedenstående i kursiv) fra Ole Jensens mail:

Familieskab?

I begyndelsen af min slægtsforskning blev jeg af min ældste broder spurgt, om jeg var stødt på Cirkusdirektør Robert Daniels, da vi skulle være i familie.

Det kunne jeg dog ikke bekræfte.

Gratis i cirkus?

Men så fortalte han følgende: Da han som stor skoledreng var på ferie hos vores onkel Valdemar og tante Marie i Knebel, var Cirkus Daniel i Ebeltoft, og så foreslog fætter Leo, at de skulle cykle til Ebeltoft og se, om det kunne give en gratis forestilling, nu da de var i familie med cirkusdirektøren.

SSF-kurser

Vi har igennem mange år deltaget i SSF's weekend-kursus både på Borring, Snoghøj og nu også på Nørsgaards Højskole.

På ét af kurserne fortalte Anders Enevig netop om sin tid som politibetjent samt om cirkus og gøglere.

Ved den lejlighed spurgte jeg ham, om han kunne oplyse mig noget om Robert Daniels. Det kunne han ikke, men lovede at kontakte mig, når han vidste noget mere.

Opringning fra Anders Enevig

Efter nogle år blev jeg ringet op af Anders Enevig, der kunne oplyse mig,

Ole Jensen

Kløvermarken 3
6430 Nordborg
Tlf. 74 45 02 35
ohj@adr.dk

Erik Kann

Johan Jepsens Vej 1
2830 Virum
Tlf. 45 85 18 02
erik@reinholdt-kann.dk

at Robert Daniels var søn af Petra Marie Christensdatter og Andreas Daniel Nielsen fra Ålborg.

I gang med en slægtsbog

På det tidspunkt var jeg ved at skrive en slægtsbog for vores far, og der kunne jeg se den familiære forbindelse: Petra Marie Christensdatter var storesøster til min farmor.

Så sendte jeg Anders Enevig det stambladet fra slægtsbogen, som han har fået lov til at tage oplysninger med i bogen, se fodnoten.

Fra slægtsbogen

I Oles slægtsbog kan man i forbindelse med gennemgangen af Christen Pedersen Christensen og Karen Marie Hansdatters børn læse følgende (om parrets andet barn):

Petra Marie Christensdatter.

Hun er født den 3. november 1849 og døbt den 6. januar 1850 i Vrensted kirke.

Faddere: Pigen Johanne Marie Jensdatter, pigen Ellen Kirstine Christensdatter, gmd. Christen Christensen, hmd. Søren Christian Pedersen og ungkarl Christian Christensen alle af Vrensted.

Hun blev gift den 7. november 1876 i Vor Frue kirke i Ålborg med Gartner Andreas Daniel Nielsen (22 år).¹

Fodnoten

I fodnoten kan man læse følgende tekst:

Dette ægtepar får bl.a. 2 drenge: Robert Daniel Nielsen, født den 13. december 1882, og døbt i Vor Frue kirke i Aalborg den 25. marts 1883. Iflg. navnebevis udstedt den 10. januar 1927 af politikreds nr. 39 med tilladelse til at føre navnet: Robert Daniel Dannells.

Og Carl Marinus Nielsen, født den 22. maj 1885.

Begge drenge bliver artister, som gifter sig ind i de gamle artistfamilier Renard og Enoch.

Robert Daniels Nielsen bliver den senere cirkusdirektør „Robert Daniels“.

Er der flere?

Jeg synes, det var rigtig spændende at læse Oles tilbagemelding.

Da jeg læste teksten kunne jeg ikke lade være med at tænke: Der må da være flere, der har fundet et eller andet i Anders Enevigs bog. Og fra den tanke, var der ikke langt til næste tanke: Mon de også henvender sig til Slægt & Datas redaktør?

Udvandrerhistorie

- i en mærkelig rækkefølge

Birgit Kristensen
Ekkodalen 31, Dråby
8400 Ebeltøft.
birgit.kr@dlgtele.dk

Da jeg var barn i 1950'erne, tilbragte jeg mange ferier hos min morfar og mormor i Keldby på Møn.

Stor pakke fra Amerika

Medens jeg var der, ankom nogle gange en stor pakke fra Amerika. Den bragte glæde til mine bedsteforældre og spænding til mig – tænk, en pakke helt ovre fra Amerika. Det var *meget* langt væk den gang.

Fra tante Olga

Pakkerne var fra „tante Olga“, fortalte morfar. Det var begyndt under krigen, da der var mangel på alverdens ting i Danmark. Kaffe, choko-

lade og frugtkonserves havde været de helt store træffere den gang, og tante Olga blev ved med at sende pakker, også efter 1945. Nu var der også forskellige små gaver og overraskelser i pakkerne.

Mysteriet om tante Olga

Hvem tante Olga var, og hvordan hun var beslægtet med mig, havde jeg ikke rigtig styr på, og jeg fik aldrig spurgt mine bedsteforældre.

Min mor fortalte mig langt senere, at det var min morfars kusine, og at hun efter sin fars død i 1962 havde skrevet til Olga og fortalt om dødsfaldet.

Selv på sporet af tante Olga

For ca. 3 år siden, da jeg ikke mere var på arbejdsmarkedet og derfor fik tid til overs, kom jeg ved en tilfældighed i gang med slægtsforskning, og det er blevet min store interesse. Jeg fandt gennem min forskning ud af, at Olga var datter af Pouline, en søster til min morfars far.

Udvandret i mærkelig rækkefølge

Jeg fandt også ud af at søge i de forskellige databaser på Internettet, bl.a. i Det Danske Udvandrerarkiv. Pouline, der var blevet enke, var også udvandret sammen med resten af sine i alt 7 børn.

Jeg fandt dem alle udrejst hver for sig og på forskellige tidspunkter. Rækkefølgen, de var rejst i, forekom mig mærkelig: I april 1896 rejste den ældste datter Valborg, kun 15 år gammel. I november 1899 fulgte Anna og i maj 1903 rejste Olga. I september 1904 var det den kun 9-årige Agnes, der tilsyneladende rejste alene og i december 1904 fulgte Ingrid. I maj 1905 var det den eneste søn Laurits, der drog af sted og endelig i august 1905 Pouline sammen med den næst yngste datter, Emma.

Efterkommere i USA?

Nu kunne det jo være spændende at finde efterkommere og høre noget om, hvorfor de rejste hver for sig, og hvordan livet havde formet sig for dem i det fremmede, men Amerika er et stort land, og hvordan kommer man i gang?

Udtræk fra DDD Udvandrerdatabase

1 resultat fundet

Navn:	Konstance, Olga Jensen	Chilby:	Tyende (St. by)
Ålder:	37	Destrimeringsland:	N.Y.
Fødselsnr.:	82208	Fødselsdato:	5/11/1863
Fødselsst.	København	Fødselsst.	København
Sådes opt. navn:	Stega	Sådes opt. land:	Frankrig
Sådes opt. land:	Stega	Destrimerings land:	USA
Destrimerings by:	New York City	Destrimerings stat:	New York State
Sådanens:	Indkøbt		
Chilby:	82218001		

Registreringen i Udvandrerarkivet for Olga.

Udtræk fra DDD Udvandrerdatabase

1 resultat fundet

Navn:	Valb. Marie Konstance Valborg	Chilby:	Tyende (St. by)
Ålder:	15	Destrimeringsland:	NY
Fødselsnr.:	81508	Fødselsdato:	4/28/1896
Fødselsst.	?	Fødselsst.	?
Sådes opt. navn:	Stega	Sådes opt. land:	Frankrig
Sådes opt. land:	Stega	Destrimerings land:	USA
Destrimerings by:	New York City	Destrimerings stat:	New York State
Sådanens:	Indkøbt		
Chilby:	022082001		

Registreringen i Udvandrerarkivet for Valborg

I cirklen ses staten Washington. Kortet gengives efter tilladelse fra www.hvortil.dk

Tom kuvert

Blandt min nu afdøde mors gamle billeder og papirer fandt jeg en tom konvolut med tante Olgas giftenavn og adresse fra 1962. Hun boede da i Port Townsend, Jefferson County i staten Washington. Jeg fandt en hjemmeside for byen Port Townsend, og her var en henvisning til et museum med en afdeling for genealogi.

Forespørgsel med e-mail

Jeg skrev en e-mail med de få oplysninger, jeg havde, og spurgte, om de kunne hjælpe mig videre. Jeg havde ikke de store forhåbninger, men allerede dagen efter kom der svar fra en meget hjælpsom museumsmedarbejder. Jeg fik kopi af en nekrolog fra en lokal avis i forbindelse med Olgas død i 1964. Der stod, at hun

var født i Danmark og en hel del om hendes liv i USA. Desværre havde hun ingen efterkommere, men nekrologen nævnte giftenavnene, dog desværre kun hjemby men ingen adresse for fire af hendes søstre, som stadig levede: Ingrid og Agnes i Chicago, Valborg i San Francisco og Anna i Yale, Iowa.

Jagten på efterkommere

At finde efterkommere i så store byer som Chicago og San Francisco forekom mig lidt for vanskeligt, men da jeg kiggede på kortet og fandt Yale, kunne jeg se, at det var en forholdsvis lille by.

Jeg gik ind på Google People Search og søgte på Annas efternavn *Leo*, byen *Yale*, staten *Iowa* og *USA*.

Der var 2 hits: John Leo og Ronald Leo. Jeg skrev en e-mail til John. Dagen efter var der svar med overskriften: *Hi Cousin Birgit...* Så heldig kan man være!

Familierelationerne falder på plads

Det viste sig, at John og hans bror Ronald (farmer lidt uden for Yale) var børnebørn af Anna. Ronald var en slags kontaktperson for hele den meget store familie og arbejdede en del med slægtsforskning.

Han havde længe ledt efter en dansk

Gengivelse fra Handels og Søfartsmuseets digitale fotosamling af Thingvalla liniens dampskib „Island“, som Valborg sejlede til Amerika med.

Pouline med de 6 yngste børn. Billedet blev sendt til Valborg i New York.

kontakt, som kunne hjælpe ham med at komme videre med dels den danske gren af familien og dels at oversætte nogle gamle breve på dansk, som bedstemor Anna havde efterladt. Et af dem viste sig at være fra min oldefar, hvor han fortalte om familien herhjemme i Danmark. Det var spændende læsning!

Varm linie og spændende båndoptagelse

Det siger sig selv, at linien blev varm mellem Iowa og Danmark! Vi har udvekslet en mængde billeder, breve, attester og informationer i al almindelighed. Oven i hatten fik jeg en CD, hvor Anna og hendes svenske mand, Nels Leo, fortæller til en niece, hvad de hver for sig kan huske fra rejsen, deres hjemlande og familie i henholdsvis Danmark og Sverige.

Optagelsen er foretaget på bånd i august 1961, hvor Anna var 79 år og Nels 87. Den er af en lidt dårlig kvalitet, men alligevel fantastisk interessant. De fortæller på amerikansk, men det høres tydeligt på begges accent, hvor i verden de oprindeligt kom fra.

Poulines historie

Jeg fik min nysgerrighed stillet med hensyn til Poulines og hendes børns historie. Poulines var faktisk lidt sørgelig. Hun giftede sig 20 år gammel med en apotekerkarl i Stege og fik hurtigt en søn, som døde kun 3 uger gammel. Året efter døde hendes mand, der ikke nåede at se barn nr. 2, en pige, som imidlertid kun levede 1 uge.

Nyt ægteskab

Efter disse tragiske begivenheder rejste hun til København og arbejdede som tjenestepige. Hun traf her en ung mænbo Jens, som var soldat i hovedstaden. Pouline fik datteren Valborg og blev gift med Jens på datterens dåbsdag. Der kom hurtigt 3 børn mere.

Tilbage til Møn

Mellem 1886 og 1890 flyttede familien til Møn igen og bosatte sig på et lille husmandssted. Jens arbejdede som daglejer på en stor gård i nærheden. Her blev de 3 yngste børn født.

Jens lider en tragisk skæbne

I november 1895 var Jens i gang med efterårspløjningen. Hesten fik benet viklet ind i en af linerne, og Jens forsøgte at få den fri igen. Under forsøget sparkede hesten ham i brystet. Det var så alvorligt, at han kom på Stege Sygehus, hvor han døde af sine kvæstelser efter tre dage, kun 42 år gammel.

Pouline var nu enke for anden gang, og den lille Agnes var kun 4 måneder. Valborg var 15 år og havde plads som tjenestepige i Stege. Hun forklarede sin mor, at hvis de ikke skulle blive ved med at være fattige, måtte de alle rejse til Amerika, og hun havde allerede af sin løn næsten sparet sammen til sin egen rejse.

Det var hendes mål at få hele familien der over, når hun selv var blevet etableret.

Valborg rejser til Amerika

I april 1896 rejste 15-årige Valborg med skibet „Island“ med kurs mod New York.

Hun var heldig

Hun var heldig og fik arbejde som syerske på handskefabrikken „Gloversville“ og fik bolig hos en norsk familie. På fabrikken traf hun en svensk handskekærer Jörgen Nordström, som hun giftede sig med og flyttede til Chicago (og langt senere til San Francisco).

Det lykkedes hende i de følgende år at sende billet til sine søskende og sin mor. Af egen bitter erfaring vidste hun, hvor vanskeligt det var at tilegne sig sproget i en fart, så hun ville have, at lillesøster Agnes skulle komme hurtigst muligt, bo hos hende og gå i skole. Det var grunden til, at lille Agnes rejste alene som 9-årig.

Pouline dør 1917

Pouline fik ikke så mange år i Amerika. Hun døde allerede i 1917 og ligger begravet på Oakville kirkegården i Chicago. Hun lærte aldrig sproget, og hun længtes altid hjem til Danmark

til trods for, at hun havde alle sine børn derovre.

Valborg

Valborg fik kun en søn, men hun blev 94 år og var aktiv til det sidste. Hun var involveret i en masse velgørehedsarbejde og var en flittig brevscriber til alle i familien. Hun nåede sit mål og havde et godt og langt liv. Det var en pige med krummer i!

Laurits

Alle pigerne fik et godt liv i det nye land, men Laurits gik det ikke så godt.

Han havde i begyndelsen kun sparsom kontakt med sine søstre og senere slet ingen.

I folketællingen 1930 fra Chicago er han blevet gift med en dansk kvinde og lever uden arbejde hos hendes mor. I 1935 blev han fundet hængt i en kælder i Chicago. Hvad der var gået forud, er den dag i dag et mysterium.

En gren i New Zealand

Historien kunne blive meget længere, for Amerika-familien afslørede for mig, at Poulines søster Marie emigrerede til New Zealand. Hendes efter-

kommere har jeg nu også fundet, og en af dem har besøgt mig i år, da hun var på Europa-tur, men det er en helt anden, men ikke mindre interessant historie, som kan gemmes til en anden gang.

Læsekredsen

Tyske blade læst af Henriette Idestrup: [henriette @idestrup.dk](mailto:henriette@idestrup.dk)

COMPUTERGENEALOGIE 2005 / 1

Med dette nr. følger Cd-rommen Wikipedia - Die freie Enzyklopädie.

Tema: *Tidsskriftets 20 års jubilæum*. Günter Junkers fortæller i artiklen „*Begyndelsen*“ om slægtsforskningens vej fra pen og blæk til computerskærm, samt om tidsskriftets udvikling fra det første nummer så dagens lys i 1985 til jubilæumsnummeret i 2005.

Artikler

André Studt skriver om *Kirchenkreisarchiv Alt-Hamburg* og de problemer, der tidligere har været forbundet med at forske der, idet kirkebøgerne blev opbevaret forskellige steder. F.eks. kunne man på kirkebogsarkivet finde registre til kirkebøger, der blev opbevaret på Staatsarchiv Hamburg.

Dette problem skulle dog være løst med bogen „*Kommentierte Verzeichnis über Kirchenbücher und Amtshandlungseintragungen in der ehemaligen evangelisch-lutherischen Kirche im Hamburger Staate*“, der

snart udkommer i 3. oplag.

Ved hjælp af denne bog er det muligt at finde frem til det rigtige opbevaringssted for kirkebøgerne fra de sogne, der hører under Kirchenkreis Alt-Hamburg og Kirchenkreis Cuxhaven.

Studt gør endvidere opmærksom på, at arkivet ligger inde med nogle meget spændende arkivalier fra *der Evangelischen Auswanderermission in Hamburg*, der er tilgængelige for perioden 1867-1927 og især interessante for dem, der forsker i udvandrere. Man kan læse mere på:

wiki.genealogy.net/index.php/Kirchenkreisarchiv_Alt-Hamburg

Software og Cd-rommer

Programmerne Family Tree Maker 2005 og The Master Genealogist 6.0, samt browseren Firefox anmeldes. Firefox kan downloades gratis fra www.mozilla-europe.org

For dem, der er interesserede i Sachsen, kan Cd'en „*Neue Sächsische Kirchengalerie - Die Ephorie Glauchau*“ måske have interesse. Den ud-

kom oprindeligt som et stor 600-siders værk i 1906, men er nu blevet digitaliseret. Den koster 15 Euro og kan bestilles online på:

www.familienarchiv-papsdorf.de/sachsenreihe.htm

Internetnyheder

Der er kommet flere Ortschaftfamilienbücher online, bl.a. fra Baden og Oberpfalz:

www.ortsfamilienbuecher.de

Andre lande: Island

Günter Junkers gennemgår denne gang de steder på nettet, hvor man bør orientere sig, hvis man efterforsker slægt på Island, bl.a.:

Udvandring fra Island:

www.simnet.is/halfdan/vestur.htm

Den Genealogiske Forening (siden kan vises på dansk): www.vortex.is/aett/
Islands Nationalarkiv (siden kan vises på dansk): www.archives.is

COMPUTERGENEALOGIE 2005 / 2

Tema: 60-året for 2. verdenskrigs afslutning

Klaus Valbruch fortæller om, hvordan der Kirchliche Suchdienst, hvis hovedopgave er at hjælpe personer med at finde frem til forsvundne familiemedlemmer, i nogle tilfælde også kan hjælpe slægtsforskere:

www.kirchlicher-suchdienst.de

Klaus-Peter Wessel skriver om DRK (Tysk Røde Kors). DRK har i efterkrigsårene behandlet 17 millioner eftersøgninger, af hvilke 14 millioner har givet resultat.

DRK arbejder i dag på at finde ud af, hvad der er sket med de 1,4 millioner tyskere, der stadig er meldt savnede: www.drk-suchdienst.org

Margret Ott fortæller om, hvordan polske og tyskere forskere er begyndt at samarbejde omkring steder og slægter i Hinterpommern.

Almut Brusckke-Reimer skriver om Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge, hvis database over faldne fra 1. og 2. verdenskrig, der i øjeblikket indeholder 3,6 millioner registreringer, kan benyttes online:

www.volksbund.de

André Studt fortæller om arbejdet med at registrere mindesmærker over faldne tyske soldater, et arbejde der blev påbegyndt i 2003 og i øjeblikket indeholder 203.000 navne på tyske, såvel som østrigske soldater: www.denkmalprojekt.org

Desuden skriver Ernst Hoffmann om WAST i Berlin, der er det centrale arkiv for opbevaring af kilder om tyske soldater og krigsfanger fra 1. og 2. verdenskrig:

www.com-de.com/wast/frame.htm

Artikler

Günter Junkers fortsætter artiklen om computergenealogiens historie fra nr. 2005/1.

Werner Ollig skriver om de dødeblade (totenzettel), der kom til Tyskland fra Holland i slutningen af 1800-årene, hvor fænomenet var kendt siden 1700-årene.

Disse dødeblade, der udleveres følger i forbindelse med begravelsehandlingen, indeholder som regel oplysninger om afdødes navn, fødsels- og dødsdato, samt fødsels- og dødssted. Nogle gange er yderligere tilføjet oplysninger om erhverv, ægtefælle, børn, dødsårsag m.m.

På Internettet er der flere muligheder for at få viden om og eftersøge sådanne, nemlig:

<http://wiki.genealogy.net/index.php/Totenzettel>

<http://db.genealogy.net/familienanzeigen/totenzettel.php?PID=551>

<http://db.genealogy.net/familienanzeigen>

Og sidst, men ikke mindst er der to små spændende artikler, dels om Staatsarchiv Bremen, dels om Museum für Kommunikation Hamburg.

På sidstnævnte museum findes et bibliotek, der er en guldgrube for slægtsforskere, hvis aner har været ansat ved Reichpost eller Deutschen Bundespost.

Også andre slægtsforskere kan have glæde af dette bibliotek, da det fx. har samtlige telefonbøger fra Hamburg siden 1895 stående, ligeledes mange adresse- og telegrambøger. Museet modtager forespørgsler både telefonisk, skriftligt og pr. e-mail.

Staatsarchiv Bremen:

www.staatsarchiv-bremen.de

Museum für Kommunikation Hamburg: www.museumsstiftung.de/hamburg

Software og Cd-rommer

Slægtsforskningsprogrammet Legacy 5.0 Family Tree og fotoarkiveringsprogrammet Kikéou anmeldes.

Sidstnævnte program udmærker sig ved, at det er muligt at notere oplysninger om samtlige(!) personer på et gruppebillede bl.a. fødsels- og dødsdata samt forældrenes navne. Programmet, der ifølge anmelderen er bedst til mindre billedsamlinger, koster 50 Euro. Gratis demoversion: www.genealogie-service.de/software/kikeou/

Internetnyheder

Det hamburgske udvandrersprojekt LinkToYourRoots er blevet opdateret med årene 1907 og 1908, således kan alle udvandrere via Hamburg i perioden 1890-1908 søges online på: <http://linktoyourroots.hamburg.de>

Databasen med oplysninger fra adressebøger og vejvisere er også blevet opdateret, bl.a. med Kiel 1803. Der kan søges i databasen på: www.adressbuecher.net

Andre lande: Spanien

Günter Junkers gennemgår denne gang de steder på nettet, hvor man bør orientere sig, hvis man har aner, der stammer fra Spanien, bl.a.: Generelt om slægtsforskning i Spanien: www.hispanicgenealogy.com/hisporgs.html

WorldGenWeb for Spanien:

www.genealogia-es.com

Den slægtshistoriske forening Hispagen: www.genealogia-es.com

Arkiver i Spanien: www.mcu.es/

Spanske slægtsnavne: <http://home.att.net/~Alsosa/surnames.htm>

Læsekredsen

Finske blade læst af Marja-Leena Sørensen og Erik Thorsø Sørensen, erik.thorso@stofanet.dk

Sukutiето 2- 2005

Lederen: Slægtsforskningsdag i Lahti i marts 2005. Det vækker forundring, at der ikke er flere deltagere ved en sådan begivenhed på trods af, at antal slægtsforskere vokser stødt.

Lejesoldat-system under 30 års krigen i 1631-1648 i Nederste-Sata-

kunta. Artikel af Mikko Huhtamies er baseret på hans nylig udgivne disputats.

Slægtsforskeren og hjemegnsarkiver. Artikel af Vuokko Joki. Privatarkiv register findes på Arkivinstituttets hjemmeside: www.narc.fi/Arkistolaitos/yarek/. I disse arkiver kan man finde detaljerede oplysninger om anernes liv i den egn, hvor de har levet.

Uddannelse af slægtsforskningslærere. Sukutiето spørger: Hvordan går det med uddannelsen af slægtsforskningslærere? Bladet efterlyser oplysninger om, hvordan man kan blive optaget, og hvilke kvalifikationer ansøgere skal have. Hensigten er at få ensartet undervisning alle steder i landet. Først og fremmest skal ansøgeren selv have et godt kendskab til slægtsforskning. De første studerende startede ved Tampere universitet i sommer, og der er optaget 24 studerende.

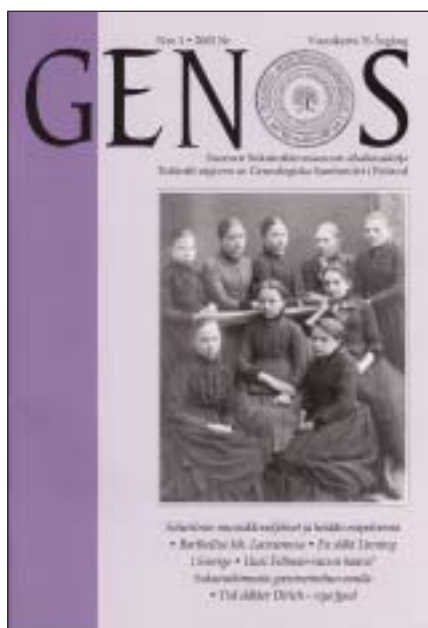
Samuli Paulaharjus botniske rødder. Artikel af Marja-Leena Sairanen. Samuli Paulaharju blev født for 130 år siden og var en meget alsidig mand. Han har lavet et stort arbejde til gavn for Finlands Litteraturforenings arkiv ved at samle ca. 65.000 notater, 4.000 sider folkefortællinger og tusindvis af tegninger. Han var bl.a. forfatter, fotograf og lærer.

Nyt på Internettet: www.genealogia.fi Nye databaser bl.a. om:

- fravær fra session uden lovlig grund i årene 1919-1955. Desertører blandt værnepligtige og faste personel.
- Adresseoplysninger om evakuerede fra Karelien.

Arbejdsbevægelsens Folkets arkiv har åbnet en database i adressen: www.kansanarkisto.fi/tietokanta.htm. Specialesider bl.a. om krigen i 1918, politiske fanger i 1919-1944, Spansk borgerkrig i 1936-1939.

Genos Nr. 1-2005

- Leder „Matrikellitteraturens nye perler“, der omhandler den nyeste litteratur.
- Artikel af Justiina Westerinen: Musikbrødrene Scharlin og deres forældre.
- Artikel af Matti Lackmann: Barthollus Joh. Lacmannus. Om slægten Lackman.
- Artikel af Gerald Enckell: En slægt Linning i Sverige.
- Artikel af Jouni Kaleva og Antti Sajantila: En ny gren af slægten Fellman?
- Artikel af Kristian Stockmann: To slægter Dirich - nye fund.
- Boganmeldelser.
- Nyttig hjemmeside: Slægtsforskerens boghandel kan findes på adressen www.genealogia.fi

Genos Nr. 4-2004

- Artikel af Heikki Impola om Henrik Salis, der var borger i Viborg i 1580-tallet.
- Artikel af Ulla Koskinen om Henrik Jespersson og Anna til Kernala, der nævnes første gang 1593.
- Artikel af Veli Pekka Toropainen om bødlerne i Åbo i 1600-tallet.
- Boganmeldelser.

Ulrich Alster Klug: *Slægtsforskning på Internet*

Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg har ventet med spænding på denne bog. Dels er Ulrich Alster Klug (herefter UAK) en særdeles kompetent slægtsforsker, dels er mediets altafgørende betydning åbenbart for enhver.

Vanskelig opgave

Det må ingenlunde have været en let opgave for UAK at tilrettelægge og disponere denne bog.

Hvor meget skal med, hvor mange detaljer skal med, hvilken indfaldsvinkel skal vælges og sidst men ikke mindst, hvordan kan man gøre udgivelsen bare nogenlunde uafhængig af tid, således at den ikke allerede er forældet på udgivelsesdagen.

Disponeringen

Forfatteren har valgt at disponere fremstillingen således:

- En indledning om hvad slægtsforskning er.
- En kort gennemgang af Internettet sådan i al almindelighed.
- Et afsnit om slægtsforskning helt generelt.
- En oversigt over kilderne til slægtsforskning.
- En gennemgang af arkiver og biblioteker.
- En gennemgang af hjælpemidler på Internettet.
- En grundig gennemgang af „Family Search“ og „Dansk demografisk Database“.
- En særlig gennemgang af Statens Arkivers hjemmeside og Arkivalier online
- Et lille afsnit om billedbaser på Internettet.
- Et afsnit om stamtavler på Internettet.
- En gennemgang af mulighederne for at etablere kontakt til andre på Internettet.

- En vejledning i at lægge eget stamtræ på nettet.

Fremstillingen rundes af med en engelsk-dansk ordliste og et stikordsregister.

Forskellige indfaldsvinkler

Forfatteren har valgt to forskellige indfaldsvinkler. I afsnittet om „Arkiverne og bibliotekerne“ anvendes et rent organisatorisk udgangspunkt: Der er de og de arkiver, der kan stiftes nærmere bekendtskab med på de og de hjemmesider.

I andre af bogens afsnit er derimod valgt et mere strukturelt udgangspunkt: Den hjemmeside – f.eks. Family Search – består af følgende elementer og kan i øvrigt anvendes på følgende måde.

Begge indfaldsvinkler er nødvendige

Det er nødvendigt at anvende begge indfaldsvinkler, og jeg synes, at forfatteren har fordelt tingene på en klog og fornuftig måde. En så vigtig tjeneste som „Family Search“ kan ikke splittes op i enkelte dele. Her må vi selv forstå at tage den i anvendelse, når vi finder det relevant.

Meget stof!

Der er meget stof i bogen, det ser voldsomt ud – og det er voldsomt!

I princippet er tanken formodentlig, at man efter læsningen skal være allround orienteret i hele faget. Køber man i tilgift hertil forlagets bog om slægtsforskningsprogrammer, burde man stort set være fuldt udrustet!

Det bør måske i den forbindelse nævnes, at bogen fokuserer på, hvorledes man finder sin danske slægt.

Baggrunden er tvingende nødvendig

Det er ikke til diskussion, at man nødvendigvis må have et vist (= en hel del) kendskab til slægtsforskning i al almindelighed og til det basale kildemateriale, før man bare nogenlunde velafbalanceret er i stand til at vælge mellem varerne på de mange hylder, cyberspace tilbyder.

Ideen med at give læserne kendskab til centrale træk i den kildemæssige baggrund, der danner baggrunden for Internettets informationer, er principielt rigtig. Og så længe, det er den generelle dagsorden, der er sat, går det efter min mening ganske glimrende.

UAKs understregninger af stavemåders betydninger er således et godt eksempel, jf. side 11 og side 60. Her får man som læser en relevant (metodisk) information til støtte i søgningerne på nettet.

Ikke alt i én og samme bog

Derimod giver det efter min opfattelse ingen mening at ofre plads på almen gennemgang af kirkebøger, folketællinger og skifter. Gennemgangen side 20-21 af arveklasser er således eksempel på stof, der ikke hører hjemme i en fremstilling om slægtsforskning på Internettet.

Personligt synes jeg, det er ærgerligt, at man i én og samme bog forsøger at komme rundt om hele det genealogiske fag. For den læser, der har kundskaberne, er det nærmest irriterende, og for de, der ikke har kundskaberne, er det hverken helt eller halvt nok. Lad mig blot tage ét enkelt eksempel:

Gennemgangen af de genealogiske fremstillingsformer (anetavle, efter-slægtstavle og konsangvinitetstavle) får helt nøjagtigt 16 linier. Og så er der endda blevet plads til at fortælle,

Ulrich Alster Klug:
Slægtsforskning på
Internet (2004)
Forlaget Libris
120 sider
Kr. 79,00

at konsangvinitetstavler er så tidskrævende, at helt færdige tavler af den type er meget sjældne.

Mange gode indfaldsvinkler

Bogen rummer et væld af oplysninger, og man er aldrig i tvivl om, at der her er tale om en forfatter med bredt kendskab til faget i praksis. De eksempler, der bringes, er således særdeles relevante og vedkommende. Sproget er fint, flydende og let forståeligt.

Fine detaljer

Forfatteren formår at komme rundt i rigtig mange hjørner. Hans gennemgang af f.eks. „Family Search“ og „Dansk Demografisk Database“ er imponerende, og jeg indrømmer gerne, at der var faciliteter i „Family Search“, jeg aldrig havde forsøgt før.

Det er lidt synd, at illustrationsmulighederne i en udgivelse som denne er så forholdsvis ringe. Selv om UAK er omhyggelig med at gentage illustrationens indhold i teksten (f.eks. side 39), kunne det nu alligevel være rart selv at kunne læse skærbilledet. Det forhold skal dog ikke lægges forfatteren til last!

Kontrol af oplysningerne

Forfatteren anlægger et i mine øjne ganske anderledes og også vovet synspunkt om, hvorledes man forholder sig til oplysningerne på Internettet: „Ja, jeg har jo allerede indirekte sagt, at dem bør man altid kontrollere. Man bør – i hvert fald stikprøvevis – finde frem til de kilder, som forfatteren har angivet, og se, om man mener, han har ret i sine konklusioner“ (s.9). Jeg er voldsomt uenig med forfatteren samtidig med, at jeg godt kan se en snert af rationale i hans opfattelse. Det kunne være interessant at få en dis-

kussion i slægtsforskerkredse om spørgsmålet.

Den største mangel

På ét punkt svigter bogen totalt, nemlig i spørgsmålet om at søge på nettet.

Ganske vist systematiserer UAK indholdet på hjemmesider (kildeindtastninger, indscanninger og bearbejdet materiale), og ganske vist gør han sig en del overvejelser over databaser i almindelighed og disses karakteristika i særdeleshed. Men ikke med ét eneste ord omtales „Det usynlige Internet“ og dets stigende betydning for informationernes frie bevægelighed på Internettet.

Og læseren skal helt frem til side 91 – under et afsnit om stamtavler på Internettet – for at få anvisning på en generelt anvendelig søgestrategi – udtryks- eller frasesøgningen.

Hvis man overhovedet skal have en bare nogenlunde rimelig chance for at arbejde med Internettet i slægtsforskning, er det en ubetinget nødvendighed, at man i rimeligt omfang har kendskab til generel søgemetodik og bestemt også til spørgsmålet om, hvorledes søgemaskinerne viser søgeresul-

taterne. Der er ganske stor forskel på Altavistas visninger efter relevansprincippet, Googles visninger efter Page Rank-princippet for slet ikke at tale om Vivissimos visning med mappeafgrænsning og Teomas visning efter „Subject-specific popularity-principperne“.

Alt i alt anvendes 16 linier på generel søgemetodik, og det er efter min opfattelse alt, alt for lidt.

Afrunding

Der er alt i alt tale om en nyttig håndbog med en masse relevant information præsenteret på en let forståelig måde. Bogen rummer både nyttig information for de nye og de lidt mere erfarne.

Det er en fremstilling, der måske nok i *for* høj grad holder i hånd i arbejdet med kilderne. Det berømte skub ud over redens kant udebliver. Men det kommer vel sagtens en anden gang.

Forlaget Libris har nu udsendt 3. udgave af Ove Lauridsens bog „Slægtsforskning på PC“. Bogen anmeldes i et af de følgende numre af Slægt & Data

Medlemmernes e-mail-adresser

DIS' medlemsdatabase indeholder ikke oplysning om medlemmernes e-mailadresser.

Indtast selv din mailadresse

Man skal derfor **ikke** meddele ændringer til hverken kasserer, ekspedition eller webmaster – men man skal derimod selv indtaste/opdatere sin e-mail-adresse på hjemmesiden.

På denne måde tilmelder man sig samtidigt den lille nyhedsmail DIS-Nyt, som vi med uregelmæssige mellemrum udsender.

DIS-Nyt bliver udsendt, når der er tid og stof til at lave det. Vi lover ikke noget bestemt antal, men satser på 5-10 udsendelser pr. år.

Tilmeld dig således

Tilmeldingen er nu automatiseret, så man selv skal tilmelde sig, rette oplysninger eller slette sig igen.

Du skal bruge medlemsnummer og mailadresse. Gå ind på adressen: www.dis-danmark.dk/medlmail.htm

Her ligger nederst på siden formularer til at tilføje, rette eller slette i en tidligere registreret mailadresse.

Stof til DIS-Nyt

Har du stof til DIS-Nyt, eller har du problemer ved tilmeldingen, så kontakt webmaster på:

dis-nyt@dis-danmark.dk

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkeminde Allé 4
5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19
Telefonen er åben for ekspedition: Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. CD'en med Slægt & Data, disketten „Hvem Forsker Hvad“ etc.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

www.dis-danmark.dk

Hanne Marie Rud
webmaster@dis-danmark.dk

Undervisningskoordinator

Ann Christensen
kursus@dis-danmark.dk

DIS-Danmarks bestyrelse

Arne Christiansen <i>Formand + AO repr. + DIS-arkiv.</i> Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34	christiansen@dis-danmark.dk
Erik Kann <i>Næstformand + ansvh.redaktør + DIS-arkiv.</i> Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind <i>Kasserer + nordtysk repr. + kursus-grp.</i> Rudersdalsvej 114, 2840 Holte. Tlf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Henriette Idestrup <i>Sekretær + nordtysk repr.</i> Købkesvej 46, 5230 Odense M. Tlf. 65 91 62 10	idestrup@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiassen <i>Redaktionsmedlem.</i> Korsagervej 13, 8900 Randers. Tlf. 86 44 56 89	tobiassen@dis-danmark.dk
Jette Jørgensen <i>HFH repr. + kursus-grp. + DIS-arkiv.</i> Valhøjs Alle 102 B. st.tv., 2610 Rødovre. Tlf. 36 70 96 42	jorgensen@dis-danmark.dk
Ole Degn <i>KIK-repr.</i> Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Boris Reimann <i>Nordisk repr. + KIK-repr.</i> H.J.Poulsens Allé 118, 5250 Odense SV. Tlf. 66 17 28 40	reimann@dis-danmark.dk
Ole H. Jensen <i>Nordisk repræsentant.</i> Kløvermarken 3, 6430 Nordborg. Tlf. 74 45 02 35	jensen@dis-danmark.dk
Jens V. Olsen <i>Suppleant + AO repr. + kursus-grp.</i> Bandholmvej 5, 4000 Roskilde. Tlf. 46 75 51 73	olsen@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen <i>Suppleant + DIS-Træf.</i> Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk

Returneres ved varig adresseændring

Ny dansk navnelov er vedtaget

Af Erik Kann

Efter endt 3. behandling den 17. juni i år kunne Folketinget vedtage en ny dansk navnelov. Loven træder i kraft den 1. april 2006 med en revisionsklausul i folketingsåret 2008-2009.

Den nye og moderniserede navnelov vil til sin tid afløse de gældende regler om personnavne, der findes i navneloven fra 1981 med senere ændringer.

1981-reglerne bygger i mange henseender på Danmarks første egentlige navnelov fra 1904, herunder bl.a. på princippet om beskyttelse af forbeholdte efternavne, der indebærer, at man ikke kan erhverve et forbeholdt efternavn uden slægtsmæssig tilknytning til navnet, uanset at navnet er et almindeligt forekommende dansk efternavn.

Den nye navnelov er udtryk for en tiltrængt modernisering og liberalisering af gældende regler.

◆ Alle ansøgninger om navneforandring skal i fremtiden indsendes til bopælssognet.

◆ Sognepræsten kan selvstændigt bevilge navneforandring i flere tilfælde.

◆ Muligheden for at få oldeforældrenes slægtsnavne udvides til at omfatte tipoldeforældrene.

◆ De gældende krav om gebyr bortfalder.

◆ Det bliver muligt at tage sit eget mellemnavn som slægtsnavn.

◆ Det bliver muligt at tage et slægtsnavn, hvis der i forvejen er mindst 2000 i Danmark, der bærer det.

◆ Begrebet giftenavn bortfalder. Et navn, der er erhvervet gennem ægteskab kan dermed bruges og videregives på samme måde, som et navn der er erhvervet ved fødslen.

◆ Samlevende sidestilles med ægtefolk, så de kan få hinandens efter- og mellemnavn.

◆ Muligheden for brug af patronymer genindføres. Herefter vil

et barn som efternavn kunne få faderens eller moderens fornavn efterfulgt af endelsen -sen eller -datter.

◆ En række fornavne, som kan bruges til både drenge og piger, bliver tilladt.

Der har sandt at sige været meget polemik om den nye navnelov, og det ene skrækscenarium efter det andet er blevet rullet op.

Naturligvis er det vanskeligt at sige nøjagtigt, hvordan tingene vil udvikle sig. Men jeg tror, alle trods alt er enige om, at der måtte gennemføres en række moderniseringer, således at sammenbragte familier, papirløst samlevende m.fl. langt enklere kunne indpasses i de officielle navneregler.

Ønsker man at følge „slaget om vedtagelsen“ kan informationerne ses på Folketingets hjemmeside:

www.ft.dk